

VIENYBĖ

90th Anniversary Year—1886-1976—90-ieji Sukaktuviniai Metai

90 M. 3 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1976 M. KOVO [MARCH] 5 D.

Telephone
APplegate 7-7257

30 CENTŲ

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI PRAĖJUS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo III-jo Kongreso atstovai, suvažiavę Sao Paulo, Brazilijoje, atstovaudami lietuvių jaunimui Argentinoje, Australijoje, Brazilijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Kolumbijoje, Svedijoje, Urugvajuje, Venezueloje ir Vakarų Vokietijoje, susirinę spręsti pasaulio lietuvių jaunimo reikalus, svarbiausiai pasveikino Lietuvos jaunimą.

Jie pareiškė, kad į šį Jaunimo Trečiąjį Kongresą, taip kaip ir į du pirmuosius, jaunimas suvažiavo todėl, kad laiko save lietuvių tautos vaikais. Per kongresines keliones — pirmiausia Argentinoje, paskum Urugvajuje ir galop Brazilijoje, Lietuvos jaunimas, nuolat buvo jų mintyse ir širdyse. Taip pareiškė kongreso dalyviai.

Lietuvos jaunimo pasiryžimas išlaikyti lietuvių tautinį charakterį, nepaisant svetimųjų pastangų Lietuvos jaunimą "paversti vienos ideologijos ir vienos pasaulėžiūros žmonėmis, teikia mums suvažiavusiems dvasinės stiprybės — pareiškė dalyviai.

Tai mus įpareigoja ne tik nepamiršti mūsų tėvų krašto Lietuvos, bet ir visomis išgalėmis dirbti dėl jos šviesesnės ateities. Ta ateitimi mes tvirtai tikime. Tai ateičiai mes iš naujo šiame Kongrese ryžtamės dirbti".

Jaunimo Kongresas pabrėžė, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis uždavinys yra remti Lietuvos gyventojų ir išeivijos lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tam tikslui pasiekti, Jaunimo Kongresas pasisakė už kovą prieš rusiškąjį imperializmą Pabaltijyje. . . Jaunimo Kongrese, tačiau, teigta, kad "šio tikslo siekti galima įvairiais taikingais būdais, kurie priklauso nuo gyvenamo krašto sąlygų". . .

"Tėvų žemė Lietuva, mūsų širdy visada" — skelbia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Trečiojo Kongreso šūkis. Mes, Kongreso atstovai, pasaulio lietuvių jaunimo vardu, tiesiame savo ranką Jums, nes šventai tikime Lietuvos ir lietuvių tautos ateitimi".

Vienybės bendradarbis Pranas Ožinskas, Argentinos Lietuvių Balso leidėjas ir redaktorius, taip rašo

Trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas

apie įvykusį III-ąjį Jaunimo Kongresą:

Per virš porą metų daug kalbėta, rašyta ir svarstyta kaip paakštinti lietuviybės sąmoningumą lietuvių jaunimo tarpe Pietų Amerikoje. Daugumas pritarė Kongreso idėjai, kad per tokius renginius, jiems ruošiantis ir laike jų, tai būtų įmanoma padaryti. Ypatingai tie kurie turi vaikų, prie to darbo prisidėjo dideliu noru, negailėdami nei laiko nei pinigų, kad tik jų atžalynas būtų lietuviškesnis.

Kongresui praėjus, lietuvių išeivių istorijoje pirmą sykį globaliniu mastu, kurio suorganizavimas pareikalavo iš Argentinos, Urugvajaus ir ypačiai Brazilijos lietuvių daug pastangų, dabar tie, kurie dėjo daug vilčių į Kongresą nekantriai lauks pozityvių pasekmių. Būtų labai liūdna, kad jaunimas, kuriam buvo skirta tiek daug dėmesio, ir išleistas milžiniškas sumos pinigų, nepasireikštų aktyviau, kiekvienas savo kolonijoje.

Po I ir II PLJ Kongreso tokio apsišaukimo didelių žymių nebuvo. Buvo viena kita išimtis — bet masinio pasireikšimo, ypač Pietų Amerikoje nesijautė. Tikėkime, kad III Kongresas duos geresnių vaisių, čia, po Pietų Kryžiumi gyvenantiems lietuviams.

Labai apgailėtinas dalykas, kad paskutiniame Kongrese dalyvavęs jaunimas neturėjo progos, nors progamoje buvo numatyta, plačiau susipažinti su Argentinos lietuvių visuomenine veikla. Lietuvių draugijų nariai, veikėjai, kurie Kongresą nuoširdžiai rėmė, tikėdami, kad bent vienai valandai jaunimas ap-

lankys draugijų būstines, akyvaizdžiai, susipažins su draugijų veikla, matys ką tautiečiai nuveikė per tą pusšimtį metų, buvo pasiruošę susitikti su būsima visuomenės veikėjais. Bet dėja, ta jų viltis nepasitvirtino. Jaunimui nebuvo sudarytos sąlygos, nors trumpam užsukti į pačių lietuvių pastangomis pastatytų salių, sportui aikščių ir kaip kurių lietuvių sukurtų įmonių. Tokia įmonė kaip metalo apdirbimo įmonė NERIS, ne vienam jaunuoliui paliktų lietuvių sugebėjimo ir pastangų gerą pavyzdį.

Vyresnio amžiaus žmonės ekskursantai, turėjo progos per susitikimo pobūvius susipažinti su Argentinos lietuvių draugijų veikla, jų būstinėmis ir kurie turėjo giminių plačiau pažino savitą lietuvių gyvenimą Argentinoje. Tačiau jaunimas, išbuvęs savaitę laiko kunigų Marijonų seminarijoje aplankė tik. Marijonų

valdomą Lietuvių Parapiją, Buenos Aires provincijos mieste Avellanda. Tačiau nei Dr. Jono Basaravičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centro rūmai, nei Dr. Vinco Kudirkos puiki salė ir dėmesio verta Susivienijimo Lietuvių Argentinoje sodyba, jaunimo apsilankant nesulaukė.

Vyresnioji karta visur jau vietas užleidžia jaunajai kartai, tad jaunoji karta turi kuo giliau pažinti lietuvių visuomeninę veiklą kur jinai bebūtų, tuomet bus tarp lietuvių tampsni ryšiai ir lietuvių visuomeninė veikla bus sėkmingesnė.

Kongresui vykstant Villa Marista seminarijoje ir aplankius tik parapiją, Kongresas labai supanašėjo į Ateitininkų kongresą, bet ne į akademinio jaunimo, kuriam turi rūpėti visos lietuvių gyvenimo sritys".

Pabaltiečių delegacija Australijos konsulate Chicagoje. Iš kairės Pavergtų tautų pirm. V. Viksnis, Altos inf. vadovas kun. J. Prunskis, latvių s-gos pirm. T. Bergmanis, estų tarybos pirm. A. Koepp, LB vidurio vakarų apyg. pirm. Adolfas Šimkus ir Australijos gen. konsulas John S. Koegh.

A. Gulbinsko nuotr.

VIENYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Vienybė is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tysliava; Assistant Ann Waiwada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tysliava; Senior Editor Vytautas Širvydas. Contributing Editors: Demie Jonaitis, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.
Subscription rates: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. Editorial and Administrative Offices at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

Vytautas Širvydas

mes

Kalbininko profesoriaus Prano Skardžio, Vienybės skaitytojo, mirtis atėmė iš Amerikos lietuvių scenos mokytoją, kuris kartkartėmis mus pamokydavo taisyklingiau vartoti iš prosenolių paveldėtą, bet paskutiniu šimtmečiu puikiai išstobulintą lietuvių kalbą. Jai Amerikos lietuviuose patobulinti ypač daug padėjo 1901 metais Tilžėje išspausdinta, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išleista "Lietuviškosios Kalbos Gramatika". Jos autorium nors pasirašė Petras Kriaušaitis, bet tikrovėje tai buvo mūsų literatūrinės kalbos "tėvas" Jonas Jablonskis, prie kurio mokėsi ir dabartinis Vienybės redaktorius Jonas Valaitis.

* * *

Tolimoje nuo tėvynės, ir ten kasdien vartojamos kalbos, Amerikoje Skardžius sakėsi juntąs kalbos srityje "it paukštis palaužtais sparnais". Tačiau, vistiek sielodavosi, kad dzūkai, žemaičiai, zanavykai ir aukštaičiai, nekalbant apie suamerikonėjusius lietuvius, visi vartotų tik tokią bendrinę kalbą, kuri būtų "savotiška, tautinė ir tinkama vienas su kitu susižinoti priemone".

* * *

Tačiau, lietuvių kalba nėra vien tik priemonė lietuviui su lietuviu susižinoti. Joje slypi daug istorinių mįslių. Pavyzdžiui, jei, kaip manoma, lietuvių žodis "alus" pas lietuvius senovėje atkeliavo iš anglų, kada jie žodį tarė ne "ale" bet "olūt", gal būt, kada nors įvyko kalbinis santykis ir tarp lietuvių "slidus" ir anglų "slide"?

Šie klausimai priklauso etimologinei kalboms tirti sričiai. O mes dar neturime nė doro etimologinio lietuvių kalbos žodyno!

Pradžią žodynui siektelėjo sudaryti Princetono u-to prof. Harold Herman Bender savo 1921 m. "A Lithuanian Etymological Index". Tolėliau darbą pastūmėjo prof. Ernst Fraenkel, kuris gimė Berlyne 1881, mirė Hamburge 1957, nacių nuo mokslo darbų nušalintas. Jis 1955 metais pradėjo atskirais sąsiuviniais leisti "Litauische etymologisches Worterbuch", kurio antrąjį tomą baigė jo draugai 1965 metais.

Joks lietuvis kalbininkas dar nėra drįsęs etimologinėje mūsų kalbos srityje padirbėti. Nedirbo joje nė velionis prof. Skardžius.

* * *

Dr. Jonas Basanavičius, kuris per savo ilgą gyvenimą ne sykį turėjo artimų ryšių su taip pat ilgai gyvenančia Vienybė, paskaitoje Lietuvių mokslo draugijai Vilniuje 1919 m. pasakojo:

"Nuo 1883 metų pradėjus, aš įvairiose knygelėse ir laikraščiuose skleidžiau nuomonę apie artimiausią giminystę tarp frigų-trakų tautos, kuri senovėje gyveno Mažosioje Azijoje ir Balkanuose, ir lietuvių, latvių bei senprūsių, kuriuos skaitau ateiviais iš anų kraštų pietuose dėl karų su asyrais, persais ir romėnais".

Susižavėjęs Basanavičiaus teorijomis, dr. Jonas Šliūpas Lietuvos Mylėtojo slapyvardžiu 1899 m. parašė, o A. Olšauskas Chicagoje išleido 283 puslapių "Lietuvių protėviai Mažosioje Azijoje". Tema buvo pakartota jo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros leidinyje "Prabengtis lietuvių tautos senovėje", išleistoje So. Bostone, 1922 m.

* * *

Basanavičius savo teorijomis žavėjo ir Susivienijimo Amerikos Lietuvių prezidentą kun. Joną Žilinską-Žilių, kuris 1894-1898 organizaciją vedė rimtu tautinės kultūros keliu. Organe Tėvynėje jis parašė eilę straipsnelių, gvildenančių "getų-gudų-gotų" vardo kalbinį santykį. Straipsnelius 1900 metais atskiru leidiniu, slapyvarde Jr. Jonas išleisdamas, kun. Žilinskas tada Bulgarijoje gyvenančiam Basanavičiui rašė: "Siunčiu su šiuo veikalėliu iš tolimos šalies širdingiausias pasveikinimus užsitarnavusiam mūsų senovės tyrinėtojiui, linkėdamas, kad tamsi spraga mūsų istorijoje kas link 'lietuvių' paėjimo, kuoveikiausiai būtų išaiškinta".

Basanavičiaus teorijų Amerikos lietuviuose bene bus paskutinis atgarsis — Vienybės redaktoriaus Juozo O. Širvydo "Lietuvių prabočiai lydai", Dirvos leidėjo K. S. Karpiaus išleista knygelė 1918 m. ir "Atilos siaubimas lietuvių kraštais", to paties leidėjo išleistas 1919 metais.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Neseniai išleista V. Karoso, vieno iš galvotų išeivijoje lietuvių protestantų rašto žmonių, brošiūra "Naujas religinės kovos frontas". V. Karosui patogiu čia rašyti, nes ji, protestantą, nesaisto sentimentai su Vatikanu. V. Karosas iškelia dvi santykių su Maskva taktikas: vatikaniško pateikavimo ir lietuviško "Kronikos" leidimo. Pats V. Karosas nėra Maskvai pataikavimo šalininkas. Esą, ligi šiol su Maskva pasitarimai, susitarimai ir detentės vis baigdavosi Maskvos laimėjimu ir Vakarų pralaimėjimu. Gaila, bet V. Karosas per mažai įvertino tai, kad Maskva turi aiškius tikslus, turi gerus diplomatus ir savo diplomatišumą sumaniai paremia jėga. Gi Vakarų galybės šių politinių dorybių ir gerų politikų paprastai stokoja. Aišku, nemokantis lošti pralošia ir su gera korta!

Juk tai juokinga, kai JAV priešą užtikrino Angolijai nevertosiančios jokios fizinės priemonės laimėjimui siekti. Anoji pusė būtų kvaila, jei siektų kokių kompromisų su Kisingeriu.

Pats V. Karosas pateikia ir savo pažiūrų kritiką. Jis rašo:

— Jokia politika neįmanoma be vizijos į ateitį. —

Na, pažiūrėkime į Vatikano ateities vizijas ir atskirai į Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos viziją. Pas mus laukiama greito Tarybų Sąjungos subyrėjimo ir visokių laisvių atsistatymo. "Kronikos" pobūdis partizaniškas, kas reiškia, jog tik kokia kita organizuota galybė galėtų atnešti laimėjimą, šiaip vizija gali būti penki stulpai turgaus aikštėje. Iš kitos pusės: Tarybų Sąjungoje reiškiasi nepritarimas santvarkai, prie ko jis prives? O gal tie nepritariantieji dabartinei santvarkai turi viziją apie ideologiškai bankrutavusį komunizmą. Ką tie disidentai iš tikro turi: viziją ar fantaziją?

O gal komunizmas yra žmonijos santvarka ateityje? Kol komunizmas prieš laimėjimą, gal jis įgis ir kiek kitokį veidą? Kas gali pasikeisti?

Klausimų daug. Tikrų ir užtikrintų atsakymų beveik nėra. Yra tik vizijos.

Šią prasmę V. Karoso darbą reikia vertinti teigiamai. Jis davė gerą pradžią. Išeivių lietuvių darbai

pasaulinės reikšmės gal ir neturės, bet pačių išeivių susikurtas gausias fantazijas, per kurias nelengva įžiūrėti tikrovę, šias fantazijų miglas šie vėjai gal ir išsklaidytų.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika pateikia gausybę faktų. Kronika atspausdinama, verčiama į kitas kalbas, apie ją kalbama, ji cituojama spaudoje ir t. t. Bendrai imant, ji išeivijoje priimama be kritikos. Tik vienas kitas balsas pasigirdo apie "tendencingą informaciją". Konkrečiai — nieko. O iš tikrųjų tai yra labai didelis darbas ta kronika. Pritiktų, jei ji taptų šaltiniu mūsų mokslininkų darbams: istorikams, kultūros istorikams, susirūpinusiems tėvynės likimu ir t. t.

Mums rašo

Geriau patiko Sevrukas

Gerbiamoji Vienybės Redakcija ir administracija!

Prisiunčiu už Vienybę prenumeratą. Mūsų Vienybė mūsų kolonijoje visiems patinka, prašau ir toliau siuntinėti.

Ypatingai buvo įdomūs Kudirkos ir V. Sevruko pasisakymai. Man geriau patinka V. Sevruko pareiškimai: atrodo daugiau apgalvoti, gi S. Kudirka labai nuoširdžiai kalba vien tik apie katalikus, visai užmiršta kad jam išlaisvinti dirbo ir aukojo ir nekatalikai lietuviai, dar ir kitataučiai, be religijos skirtumo. Kaip jie gali dabar jaustis girdėdami Kudirką taip kalbantį... aš esu katalikė, bet jaučiu pagarbą ir kitų religijų bei kitų įsitikinimų žmonėms.

Jei galima, prašau ši mano laiška patalpinti Vienybėje. H. C.

Prisimena Stasį Mockų

Gerbiamieji,

Šių metų kovo 17 dieną sueina 20 metų, kai mirė a. a. Stasys Mockus, ilgus metus buvęs S.L.A. izdo globėju. Mirė staiga, nesirgęs, paliko mane liūdesyje ir vienišai.

Linkiu Jums sveikatos ir laimės. Iš anksto dėkoju už šio laiškučio paskelbimą.

Su pagarba

Antanina Mockienė

S. Boston, Mass.

Šiaip ar taip, vis dėlto mūsų visuomenės daliai, be abejo, būtų mieli ir tokie kalbininkai, kurie pasvarstytų, ar iš tikrųjų senovės trakų dievas, kurį graikai rašydavo "Dzibelthiurdos", ar panašiai, atitiktų mūsų šių dienų lietuvių kalboje žodžiui "žaibaturis"? O senovės getų, kuriais domėjosi ir dr. Basanavičius ir kun. J. Žilinskas, dievas, kurį graikų istorikas Herodotus rašė "Gebeleisis", bene, taip pat, savyje turi mūsų žodžius "žaibas" (jei ne "gyvas"), ir "leisti-laidyti".

* * *

Mūsų kalba sena ir įdomi. Gali iš tikrųjų būti, kad kai kurie mūsų protėvių, kaip dr. Basanavičius manė, gyveno "už Dunojaus", kraštuose, kur būdavo apstu mūsų liaudies dainose minimo "sidabro" ir "aukso", nekalbant jau apie mūsų pasakose dažnus liūtus.

* * *

Chicagoje neseniai miręs kun. dr. Andrius Baltinis paliko kitiems save "daktarais" tituluojantiems šmaikščią pastabą: "Nemaža 'daktarų' nepasirodo spaudoje nė su eiline korespondencija". Daugelis net daktariškai nepasistengia padėti gydyti mūsų spaudos negalavimų, nei ją remia.

Vienybė, 1976 m. kovo 5 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Lietuviai vardus ir pavardes nutautina, pagal kurioje vietovėje lietuviai apsigyvena. Amerikoje Jonas tampa John, Jurgis — George, Kazys — Charles, bet Argentinoje Jonas jau rašosi Juan, Jurgis — Jorge, Kazys — Carlos, o Mykolas išvirsta į Miguel.

Lietuviai Lietuvoje dabar atsikeršina, sulietuvindami kitataučių pavardes. Štai "Gimtasis Kraštas" praneša, kad "oficialiu vizitu" Vilnių lankė Amerikos generalinis Konsulas Leningrade "Dž. Niubertas" ir konsulas "G. Metjuzas". Kadangi Amerika oficialiai nepripažįsta Vilniaus inkorporavimo į Tarybų Sąga, gali būti, "Gimtojo Krašto" redaktoriai visai patriotingai pasielgė, svečius pristatydami skaitytojams "slapyvardžiais", kurių nei jų motina nei Washingtonas neatpažintų...

Antrasis istorijos profesorius Wisconsin universitete, Victor Greene, jau yra metęs šviesos mūsų pirmųjų išėivių-pionierių veiklai Pensilvanijoje, 1968 metais išėjusiame veikalė "The Slavic Community on Strike: Immigrant Labor in Pennsylvania Anthracite". Nors "slavams" priskiria didesnę vaidmenį, randa vietas ir lietuviams, kurių žuvo garsiaame susikirtime Herkimer miestelyje. Kitokios istorinės šviesos dabar pateikė nauju, gruodįje, išėjusiu veikalė "For God and Country" — The Rise of Polish and Lithuanian Ethnic Consciousness in America. Knyga 202 puslapių, kainuoja \$17.50. Apima 1960-1910 metų laikotarpį. Gaila, bet lietuvių atžvilgiu dalinai klaidžioja.

Jei Karolis Marksas galėtų iš anapus sugrįžti ir pasidairyti mūsų dienų pasaulyje, kažin, ką pasakytų, kur geriau darbo žmogui-proletarui gyventi: kapitalizmo, ar socializmo kraštuose

Velionio vaikai spaudai praneša, kad tėvo Juozo Vilutaičio, mirusio stovykloje Vokietijoje 1948 m. palaikai buvo krematoriume sudeginti, bet urna su pelenais dabar atvežta į Ameriką ir palaidota greta žmonos Magdalenos, Kalvarijos kapinėse Cleveland, Ohio. Pranešime sakoma, kad Juozas Vilkutaitis parašęs garsiąją komedią "Amerika Pirtyje". Vėlesni tyrimai itin patvirtina, kad komedią iš tikrųjų parašė ano meto "Vienybės Lietuvininkų" bendradarbis Juozo brolis inžinierius Antanas, miręs Petrapielyje 1903 m. Po brolio mirties Juozas savinasi "Amerikos Pirtyje" autorystę ir net leido save, kaip autorių pagerbti, Vilniuje 1909 rugšėjo 15, kada šios komedijos suvaidintos Palangoje buvo minimas dešimtmetis.

Amerikiečių ukrainų milijoninio fondo pinigais įkurtoji ukrainistikos profesūra Harvardo universitete ruošia anglų kalba studiją "The Carpatho-Ruthenia Immigrant Experience in the United States".

Šį rudenį Iowa universitetas ruošia antrąją Amerikos ir Lenkijos istorikų konferenciją. Politinių

Vienybė, 1976 m. kovo 5 d.

mokslo profesorius North Carolina universitete Maurice D. Simon susilaukė Amerikos universitetų fondo paramos nuvykti liepos 21 ir rugpjūčio 13 į Varšuvą ir ten tartis su trimis Lenkijos profesoriais tema "Amerikos ir Lenkijos jaunimas, aukštesnysis mokslas ir visuomeninės atmainos".

Lietuvių kalbos ir baltistikos žinovas profesorius William R. Schmalstieg, kuris yra slavų kalbų skyriaus Pennsylvania State universitete direktorius, gavo Amerikos universitetų finansinės paramos pasikviesti du profesorius kalbininkus iš Jugoslavijos, duoti paskaitų apie kalbinius santykius į Jugoslavijos valstybę įeinančių šešerių, ar kiek, tautų.

Atsiminimuose "Saulėtas metas", Lietuvoje miręs rašytojas A. Venclova pasakoja: "Sykį vyresnieji rašytojai Kaune (nepriklausomoje Lietuvoje) pasiprašė pasimatyti su ministerių pirmininku Juozu Tūbeliu ir prašė paramos leisti literatūros žurnalą bei praplėsti knygynų skaičių, kad būtų perkama daugiau knygų ir, tuo būdu, sudaroma šaltinis rašytojams iš savo darbo pragyventi. Rodos, Faustui Kiršai dėstant, Tūbelis rūkė cigaretę po cigaretės ir, galiausiai, Kiršos paklausė: 'Na, gerai, bet pasakyk man, kuris lietuvių rašytojų parašė Faustą? Rašytojus klausimas pritrėnkė, nes, iš tikrųjų, joks lietuvių rašytojas dar nebuvo sukūręs Faustui tolygaus veikalo'. Tokį "tūbelinį" klausimą, rodos, būtų galima pastatyti ir dabartinės Lietuvos rašytojams bei užsienyje apsigyvenusiems.

Mūsų veiksniams gal tiktų: Kaip laikotės, aukštų idėjų vyrai Aukščiau juk niekas jūsų neiškels. Bet košės tiek esate privirę, Kad dešimtmečiai jos neišsėrėbs.

Santykį tarp Lietuvoje gyvenančių lietuvių ir išėivių tiksliai nusako Alfonso Bernoto eilėraštis:

"Jie išėjo — mes gyvi."

Prof. Ilse D. Cirtautas, kuri dėsto Sovietijos vidur — Azijos turkiškų tautelių kalbas bei istoriją Washingtono universitete, gavo stipendiją praleisti dvi savaites Kazokų respublikos Mokslų akademijoje, jos turkiškųjų kalbų institute.

Fordo fondas paskyrė \$30,000 Southwest Texas universiteto Centru studijuoti tikėjimo ir komunizmo santykius. Tarp pakviestųjų mokslo vyrų yra ir lietuvis, Oklahoma universiteto prof. Stanley Vardys, kuris, kitų draugėje, tirs katalikų Bažnyčios būklę Lietuvoje Kruščevo laikais, ir po jo.

Olandijoje, vienoje Harlemono miesto skerdykloje, sukurtas nepaprastas muziejus, kuriame surinkti iš gyvulių skrandžių išimti daiktai. Tarp eksponatų — daugybė įvairiausių vėrinčių, sagių, kitokių moteriškų papuošalų, monetų, visokių markių laikrodžių. Bene unikaliausias šio muziejaus eksponatas yra auksinis dantų protezas.

Vasario 16 minėjimo metu [15.2.76] Argentinos Lietuvių Centro scenoje Urugvajaus kanklininkai atlieka programą. Jiems vadovauja Vytautas Dorelis.

P. Ozinkso nuotr.

LB vidurio vakarų apygardos vice pirm. dėkoja Australijos gen. konsului Chicagoje už parodytą palankumą pabaltiečiams.

A. Gulbinsko nuotr.

Vienybė veteranas Baltimorėje, Petras Jaras, gruodžio 14 paminėjo 96-uosius amžiaus metus. Guli senelių prieglaudoje, po operacijos, netekęs vienos kojos iki kelies. Pasakoja: "Šiaip esu sveikas, bet, būdamas vis tarp svetimųjų, užsimirštu, kad esu gyvas. Viskas nyksta iš atminties. Išgirsite kada, kad ir jūsų Petrelis išnyko. Paskutinis mano žodis mano draugams tautininkams būtų: 'Visada būkite lietuvišiais! Dirbkite Lietuvos naudai!'"

Illinois universiteto Chicago Circle grupė susilaukė \$45,000 paramos tirti rusų poveikį Lietuviai, Latvijai, Estijai ir Suomijai, 1860-1914 laikotarpiu. Tyrimui pakviesta penki profesoriai istorikai. Tarp jų vienas latvis ir vienas suomis, bet nėra lietuvių ar esto.

Atsiminimuose apie Bronių K. Balutį, 40 metų jam tarnavusi Kastė Noreikaitė pasakoja: "Balutis labai sielodavosi Lietuvos reikalais". Sveikatai 1966 metais ėmus šlubuoti, pasirūpino igyti Lietuvos vėliavą padėti ant karsto ir žiupsnelį Lietuvos žemės. Rusams Lietuvą užgrobus, numatė: "Rusai norės užgrobti Lietuvos auksą". Deja, taip ir nutiko. Seniems Amerikos lietuviams Balutis dar tuo brangus bei atmintinas, kad buvo senas Amerikos lietuvis — tikras tautininkas.

Baltimoriečiai poetas Nadas Rastenis ir žmona Julija lankėsi Lietuvoje ir Nadas pasakoja, kad ji jam atrodžiusi jau ne tokia miela ir

idiliška, kokia buvo prieš 64 metus, kada joje lankėsi. Laukai atrodė tušti, nes daug triobesių bei sodybų jau išnyko. Žmoną, tačiau, žavėjo Lietuvos gamta, žmonių vaišingumas ir Vilniaus bažnyčių meniškumas.

Aną dieną Darbininke teko perskaityti "JAV leidžiamų lietuviškų laikraščių ir žurnalų sąrašą" (nepasirašyta), kuriame nėra nei "Naujiečių" nei "Vienybės". Matyti, sąrašo sudarytojas tiek apie Amerikos lietuvių spaudą žino, kiek enciklopedijos Britannica redaktoriai apie Lietuvą. O, gali būti, nebetiki Tėve Mūsų maldai: "Atleisk mums kaltes, kaip mes atleidžiame mūsų kaltininkams?"

Jei komisari Lietuvoje turėtų galios bei sumanumo sudaryti Amerikos lietuviams pensininkams pakenciamas sąlygas gyventi Lietuvoje, gali būti, atsirastų nemaža norinčių tėvynės oru kvėpuoti senelių, kaip yra lenkų pensininkų Lenkijoje. Bet brolis Maskvoje toks dolerių godus, kad tokiam lietuviui pensininkui Lietuvoje reiktų gyventi kaip Adomui rojuje: be drabužių ir misti obuoliais.

Sakoma, dabartinėje Lenkijoje apsigyveno apie 7,000 įvairių lenkų kilmės amerikiečių pensininkų, kurių apie 4,000 gauna per JAV pasiuntinybę Varšuvoje kas mėnesį pensijų čekius. Už dolerį dabar lenkų komisari pensininkams duoda po 50 zlotų,

Lietuvių programos Kent, Ohio Valstybiniame Universitete

Jau ilgesnį laiką spaudoje nebuvo pranešimų iš Kent, Ohio State universiteto. Tai įvyko ne iš apsilėidimo — turėjome daug darbo. Todėl, siekdamas painformuoti apie įvykius, turėsiu apimti kelių mėnesių tarpą.

Praeitą vasarą lietuvių programa praplėsta dviem kursais. Vienas jų intensyvus kalbos kursas, kuriame naudota vien lietuvių kalba. Pirmą savaitę išregistravo 20 studentų, antrąją — 22.

Studentai dirbo uoliai, aštuoni jų siekė universiteto užskaitų (kreditų). Paskaitos ir diskusijos tęsėsi nuo ankstauro ryto iki vėlios nakties. Visi studentai entuziastingai dalyvavo. Kurso lygi liudija dalyvavę profesoriai: dr. Antanas Klimas, kun. Juozas Vaišnys, Stasys Barzdukas, dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, dr. Bronius Vaškelis, dr. Rimvydas Šilbajoris, dr. Jonas Puzinas ir dr. Benediktas Mačiuka. Nuoširdžiai dėkoju jiems visiems už tokiam kilniam reikalui pasiaukojimą. Papildomi padėkos žodžiai priklauso dr. Antanui Klimui, kuris pradėjo žygi prieš "galingą" Encyclopedia Britannica, jau pažadėjusią atitaisyti iškraipytus faktus vėliausioje laidoje: "Dovydas nugalėjo Galijotą!" Tavo pastangos, Antanai, labai vertinamos.

Antrasis buvo intensyvus dešimties savaitių lietuvių kalbos kursas pradedantiesiems. Studentė Nancy Šukytė iš Pittsburgho pasiekė puikių rezultatų. Daug nusipelnė dr. Danguolė Tamulionytė, pasižymėjusi labai retu kantrybės, supratimo ir sugebėjimo studentą paveikti deriniu. Abū kursai bus kartojami ir šią vasarą.

Lietuvių Studentų Sąjunga Kent universitete pravedė savo studijų savaitgalį. Buvo paskaitų ir diskusijų sesijos, kuriose vidutiniškai dalyvavo 95% iš 50 užsiregistravusių studentų. Jie ir vasaros programų dalyviai buvo verti lietuvių visuomenės pasididžiavimo! Gaila, kad, nepaisant uolaus darbo nuo ankstauro ryto iki vėlaus vakaro, nespėta visko atlikti. Bet tam turėsime šią vasarą.

Lietuvių Stipendijos Fondo reikalai buvo kiek sulėtėję dėl procedūrinių klausimų. Šiuo metu surinkta apie \$3000 grynais ir \$5000 pažadais. Komiteto p-kas dr. Antanas Klimas netrukus vėl kreipsis į visuomenę aukų reikalui. Dr. Viktoras Stankus, kuris jau pasižymėjo sugebėjimais žodžius paversti veiksmis, pažadėjo nukreipti savo dėmesį į fondo telkimą. Turėtų jau neilgai nusitęsti, iki bus pasiektas \$20,000 tikslas, kada bus galima pasiūlyti pirmąją stipendiją studijuojančiam lietuviui.

Lietuvių Kolekcija universiteto bibliotekoje pastoviai auga; jau yra

Vasario 14 d. Engelwood, N. J. Juozas Mindaugas Kazickas susituoė su Lucy Brownell Muhlfeld.

Iškilmingų apeigų metu Čiurlionio ansamblio kanklių kvartetas skambino lietuviškas melodijas. Jaunieji po

vestuvių išvažiavo į Jackson, Kentucky, kur Juozas dirba su Falcon Seabord anglų bendrove.

Nuotraukoje jaunieji ir kanklininkai Rytas Urbaitis, Milda ir Danutė Bankaitytės ir Daina Urbaitytė.

patarnavusi eilei mokslininkų Šiaurinėj Amerikoje.

Tarp pastarųjų didesnių papildymų minėtini: Albino Trečioko archyvas, nepaprastai vertingas Petro P. Mulio archyvas, kuriame yra apie 65 įrišti ankstyvosios lietuvių periodikos tomai, įskaitant Varpą (1896, 1899, 1901, 1902 ir 1904), Ūkininką (1899, 1901), Lietuvos Ūkininką (1909, 1911, 1912), Lietuvos Žinias (1910-1913), Viltį (1907-1910), Vienybę Lietuvininkų (1900-1902, 1906, 1907) ir daug kitų. Dr. Jokūbas Stukas, labai aktyviai dalyvaujantis lietuvių veikloje, reikšmingai papildė archyvus nauja siunta.

Be šių, gauta visa eilė smulkesnių, bet nemažiau reikšmingų dovanų, už kurias esame lygiai dėkingi, tik, gaila, neužtenka vietos visoms išvardinti.

Vienas naujų svarbių įvykių yra p. Broniaus Medelio iš Baltimore, Md. susitarimas su universitetu įmikrofilmuoti eilę retų leidinių iš jo rinkinio. Šiuo metu B. Medelis yra atsiuntęs pilną Unijos (1884-5) komplektą, kurį įmikrofilmavus bus gauta daugiau retos medžiagos.

Dar vienas svarbus dalykas yra Lithuanian Certificate Program. Universiteto vadovybė paruošė planą, pagal kurį studentas galės siekti "major" ir gauti iki 70 valandų už lietuvių kalbos, istorijos ir literatūros studijas, žinoma išpildydamas ir

kitus Arts and Sciences reikalavimus. Laukiama plano patvirtinimo Ohio valst. Regentų Taryboje. Norint gauti platesnių informacijų prašoma nesivaržant kreiptis į

Dr. John F. Cadzow
Director, Ethnic Heritage Program
Kent State University
Kent, Ohio 44242

Dovanas bibliotekai prašom siųsti:

Lithuanian Collection
Kent State University Libraries
Kent, Ohio 44242

Aukos lietuvių Stipendijos Fondui siųstinos:

Lithuanian Fellowship Fund
Kent State University
Kent, Ohio 44242

Jei kas aukojusių bibliotekai ar stipendijos fondui nebūtų gavęs padėkos — pakvitavimo, prašom informuoti Dr. John F. Cadzow aukščiau nurodytu adresu.

Prof. Dr. Vytautą Klemą Amerikos Mokslų Akademija NAS-NRC Delaware universitetas paskyrė į komisiją, patarimams valdžiai žemės satelitų bei erdvėlaivių planavime. Komisija peržiūri visų valdinių agentūrų 1980-90 m. planus satelitų konstrukcijoje bei jų panaudojime spręsti problemoms, kaip žemės ūkio derliaus, jūros žuvų atsargų nustatymas, vandens ir oro trašos matavimas.

TORONTO, ONT., CANADA

Vasario 22 d. Mindaugo menėje įvyko viešnios iš Lietuvos solistės O. Valiukevičiūtės koncertas. Dalyvavo apie 600 tautiečių.

Kovo 13, šeštadienį, Mindaugo menėje įvyks dail. A. Tamošaičio 70 m. amžiaus sukakties paminėjimas, o kovo 14 — jo paroda.

Vytautas Paukštelis, vienintelis lietuvių tarpe 156 tarnautojų didžiausiam First National Banke Kenosha, Wis., kurio apyvarta siekia per 125 mil. dol., už savo uolų darbą, banko vadovybės įvertintas ir pakeltas į aukštas pareigas, kurios apima bankines operacijas, užpirkimus — statybą ir tarnautojų priėmimus. Iki šiol dirbo revizoriaus darbą.

V. Paukštelis baigęs Marquette universitetą Milwaukee, Wis.

Vytautas su žmona dainininke Aurelia aktyviai reiškiasi Kenosha-Racine lietuvių visuomeniniame gyvenime.

Lietuvos tautosakininkas S. Skrodenis tris mėnesius rinko medžiagą moksliniam savo darbui Suomijos archyvuose. Suomijos Literatūros Draugija už suomių literatūros vertimus bei jos propagavimą S. Skrodeniui suteikė nario korespondento diplomą.

Vienybė, 1976 m. kovo 5 d.

Kazio ir Onos Kavaliauskų 50 metų vedybų sukaktis

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

PREZIDENTO IR PONIOS FORD SVEIKINIMAS KAVALIAUSKAMS

*On your 50th wedding anniversary,
Mrs. Ford joins me in sending our warm
congratulations and best wishes for
many more years of happiness together.*

Gerald R. Ford

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Sukaktuvininkai Kazys ir Ona Kavaliauskai [dešinėje] ir pirmasis pabrolys ir pamergė Charles ir Ona Cheledinai.

PHILADELPHIA, PA.

AUKSINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

Juozas ir Ona Kavaliauskai, gyveną 1601 So. 2nd Street, Philadelphia, Pa. šventė savo 50 metų vedybinę sukaktį sausio 31. Iškilmingos mišios atlaikytos Šv. Kazimiero bažnyčioje So. Philadelphiaje.

Mišias atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Albinas Nevarauskas. Jis laikė mišias ir sidabrinėse 25 m. vestuvių iškilimėse!

Pirmiausiai ėjo 12 anūkų, tada 3 dukterys su vyrais, sūnus su žmona ir giminės, 7 poros. Paskiausiai ėjo Kavaliauskai ir Charles ir Ona Cheledinai. Jie buvo Kavaliauskų vestuvėse — jis pirmutinis pabrolis, ji pirmoji pamergė. Dabar vėl juodu abudu dalyvavo. Buvo dar ir dvi pamergės.

Bažnyčia buvo gėlėmis papuošta.

Per mišias asistavo ir vaišėse dalyvavo Monsinjoras Vyto Martusevičius, kun. Jonas Gibas iš Viešpaties Atsimainymo parapijos, kun. Eugenijus Wassell, Šv. Kazimiero parapijos klebonas ir Šv. Andriejaus par. klebonas kun. George Degutis.

Bažnytinės apeigos vyko toje pačioje bažnyčioje, kur buvo ir originaliosios vestuvės, kuriose įvyko ir Kavaliausko tėvelių Kazio ir Marijonos N. Giraitytės vestuvės 1899 metais. Juos tada surišo kun. kleb. Juozas Kaulakis, kuris taip pat Kavaliauskams suteikė šliubą 1926 metais.

Kavaliauskams palaiminimą prišuntė Popiežius Paulius V-asis, Sveikino JAV prezidentas Gerald Ford su žmona, Pennsylvania Sena-Vienybe, 1976 m. kovo 5 d.

toriai Hugh Scott ir sen. Richard Schweiker, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Philadelphijos skyriaus vardu Vytautas Matonis, Elena ir Petras Vainiūnai iš Floridos, Vienybės leidėja Valerija Tysliavienė ir eilė kitų.

Virš 300 žmonių važiavo tiesiai į lietuvių 4 Chefs restoraną prie Frankfort Ave. ir Hellerman Sts. Ten jau savininko Bačkausko stalai buvo parengti gėlėmis ir liktoriais, šampanu.

Balius prasidėjo maršu. Puotos dalyviai priimti su druska ir vynu. Priėmimą pradėjo kun. Nevarauskas malda. Tad Charles Cheledinas perskaitė sveikinimus: nuo popiežiaus, nuo JAV prezidento ir jo žmonos nuo gubernatoriaus Shapp, nuo senatoriaus Scott, senatoriaus Swaiker ir kitų. Perskaitė ir Philadelphijos miesto valdininkų, įvairių organizacijų ir Lietuvių bendruomenės. Buvo įteikta ir dovana — gintaras, kaip Lietuvos auksas. Tada sveikino visi vaikai. Ne vienam ašaros bėga per veidus. Anūkai ir dvi anukės įteikė 50 ružavų rožių.

Dukterys salę buvo išpuošiusios aukso spalva. Duktė Loreta Kailienė paruošė didelį pirmųjų vestuvių paveikslą. Ant stalo tortas buvo net 4 aukštų, o vidury — fontanas.

Programai vadovavo Charles Cheledinas, vyriausiasis pabrolis, vienintelis likęs 5 originaliųjų pabrolių. Pamergių gyvų tėra likusių 2, tai Mrs. Irena Mandour iš Homestead, Pa. ir Mrs. Edith Biržietis, kurios vestuvėse taip pat dalyvavo.

Dalyvavo ir prieš 50 m. buvusi jų vetuvėse "gėlių mergelė" ir žiedo įteikėjas Stephen Globis, tada tebuvę vos šešerių metų.

Abu Kavaliauskai Amerikoj gimė ir augė, bet gerai kalba lietuviškai. Juozas Kavaliauskas yra laidotuvių direktorius, turi leidimus Pennsylvania ir New Jersey. Geram orkestrui grojant, visi linksminosi nuo 5 v. v. iki 12 v. nakties. Sokių pradėjo valsu, užbaigė paaukuotais lietsargiais. Šoko ir savo mylimą šoki Naujų metų šoki Golden Slippers.

Ona ir Juozas Kavaliauskai yra labai daug dirbę lietuvių veikloje, o taip pat daug aukavę ir daug pagelbėjo atvažiuosiem po karo iš Lietuvos naujakuriams.

Linkime jiems geros sveikatos ir sulaukti 60 metų vedybinės sukakties. N.

Gerb. A.L.T. S-gos, Phila. skyr. garbes nariui

J. Kavaliauskui su Ponia

Svenčiant Jūsų 50-ties metų vedybinę sukaktį, A.L.T. S-gos Philadelphijos skyrius nuoširdžiai sveikina Jus su Ponia — linki geros sveikatos, visokeriopos laimės ir nenutrukti nuo lietuviško kamieno.

Valio sukaktuvininkai!

A.L.T. S-gos, Philadelphijos skyriaus vardu Vytautas Matonis

Daugiau 11 psl.

Sėdi iš k. į d.: prel. V. Martusevich, C. S. Cheleden, J. Kavaliauskas, O. Kavaliauskienė, O. Cheledinienė, J. Sungailienė [duktė] su vyru Juozu. Stovi iš k.: kun. E. Wasell, Richard Price su žmona Anita [duktė], J.

Kavaliauskas, Jr. su žmona, William Kallen-Kailunas su žmona [Kavaliauskų duktė], kun. A. Nevarauskas, Thomas Kavaliauskas [brolis] su žmona.

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

* **Jonas Jasaitis**, pirmininkas, **Birutė Saldukaitė**, **Eugenijus Gerulis** ir **Pranas Jurkus** sudaro komitetą Pabaltijo u-to 30-ties metų įsteigimo Pinneberge, prie Hamburgo, Vokietijoje sukakties minėjimui rengti. Jis įvyks kovo 20 d. Chicagoje Jaunimo Centre su paskaita ir menine dalimi. Laukiama, kad buv. Pabaltijo u-to studentai, profesoriai ir administracijos tarnautojai į minėjimą atsilankytų. Informacijos teikiamos tel. 434-2165.

Vilija Bilaišytė, studijuojanti pritaikomąją dailę Illinois Universitete, Circle Centre paruošė tris vitrinas: Lietuvos istorijos (medžiaga gauta iš dr. V. Sruogienės), lietuvių tautodailės (ekspozatai Vaznelių prekybos) ir dail. M. K. Čiurlionio paveikslų ir aprašymų.

Grandinėlis Koncertas — Premjera įvyks kovo 27 d. 7:30 val. vak. Marijos mokyklos auditorijoje, 6700 So. California Ave. Bilietai gaunami Gifts International, Inc., Jono Vaznelio prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 471-1424. Ruošia P.L.J.S. Ryšių centras.

Dr. L. Kriaučeliūnas, prieš du metus Detroite iškėlė reikalą Penktąją Liet. Tautinių Šokių šventę ruošti 1976 Amerikos Bicentennial paminėjimui. V Tautinių šokių šventę ruošama rugsėjo 5 d. Intern. Amphitheatre.

Kompozitorius **Darius Lapinskas** kalba dail. **Zitos Sodeikienės** dailės parodos atidaryme sausio 16 d. Čiurlionio vardo galerijoje Chicagoje.

Jaunieji vaidintojai, kurie suvaidino Lietuvoje gyvenančios rašytojos — **A. Liobytės** lietuvių liaudies pasaką "Ramunė". Vaidinimas įvyko sausio 18 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Kairėje stovi rez. **Živilė Numgaudaitė**.

E. Šulaičio nuotr.

Antanas Valukas, pirmas JAV prokuroro padėjėjas, išrinktas vienu iš dešimties pasižymėjusių jaunų piliečių Chicagoje. Išrinko Jaycees sąjūdis.

Lietuvių kultūrai palaikyti scenoje rengiamos 3 lietuvių kompozitorių operos pavasarį. Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos pagalbiniu moterų vienetas, kartu su Opera rengia šaunų balių su menine programa balandžio 25 d., 5 val. popiet, puošniame Butterfield Country klube, Hinsdale, Ill. Įėjimo auka \$50. Vietas rezervuoti V. Mažeikienės telefonu 438-7223 arba V. Momkaus telefonu 925-6193. Groja Neolituonų orkestras.

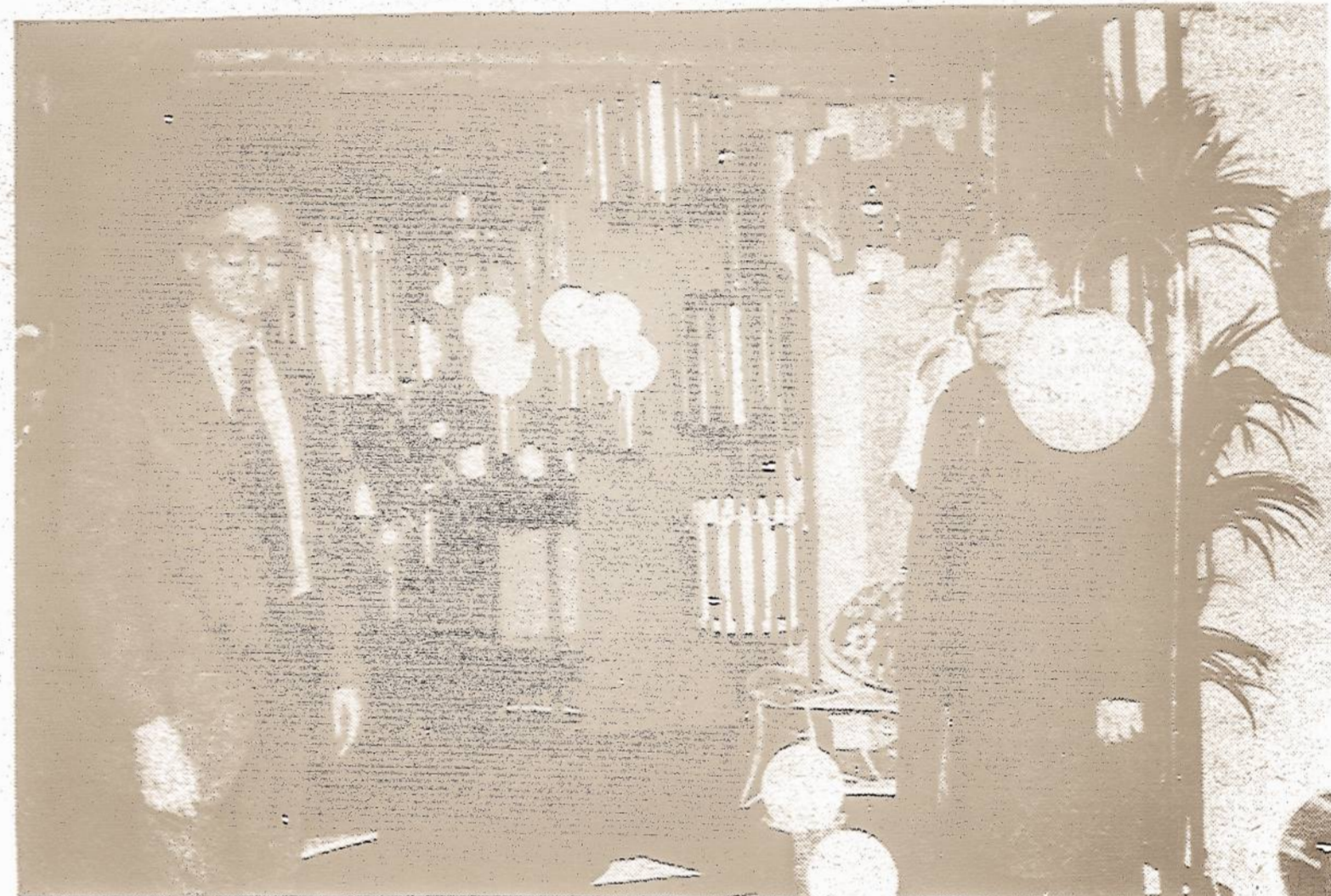
Lietuvių imigracijos šimtmečio paminėjimo paroda, rengiama dienašio Draugo, vyks balandžio 2-4 dienomis Jaunimo centro didžiojoje salėje. Ją organizuoja redaktorius Br. Kviklys. Ši paroda bus vežiojama ir po kitas lietuvių kolonijas.

Juozės Vaičiūnienės dvejų metų mirimo sukaktis paminėta vasario 28 d. Lietuvių tautiniuose namuose. Prieš minėjimą buvo pamaldos už mirusios vėlę. Minėjime paskaitą apie mirusią rašytoją ir poetę skaitė **Ignas Serapinas**. Po to buvo meninė dalis. Kovo 7 d. popiet Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atidarytas **Juozės Augustaitytės-Vaičiūnienės** skyrius. Skyrių tvarkė dail. **Janina Monkutė**. Minėjimą rengė specialus komitetas.

Chicagoje daugiau negu mėnesį viešėjo Lietuvos Kino studijos operatorius bei režisierius **Robertas Verba**, kurio filmos yra demonstruojamos ir Amerikoje. Čia jis matomas Čiurlionio galerijoje [antras iš kairės]. Šalia jo stovi dr. **P. Sutkus**, toliau — **Rimas Dirvonis** ir dail. **Petras Aleksa**.

E. Šulaičio nuotr.

LEMPŲ KARALYSTĖJE. Lempų projektuotojas **Donatas Šulaitis**, atstovaujantis **Mobilite kompaniją** iš **Hauptpage, N. Y.** namų įrengimų parodoje **American Mart** patalpose Chicagoje. Kartu su juo chigagietis **Pranas Šūlas**.

E. Šulaičio nuotr.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERAI 20 METŲ

Chicagos Lietuvių Opera įsteigta 1956 m., kai Chicagos lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muz. Vl. Baltrušaičio, persiorganizavo į Chicagos Lietuvių Operą. Tai buvo prieš 20 m. pastatymų grandinė. Kritusiųjų už Lietuvos laisvę prisiminimui didžiajame McCormick teatre atlikti Verdi "Requiem" ir Br. Markaičio, SJ, "Vilniaus varpai".

Chicagos Lietuvių Operos dvidešimtmetis sutampa su JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktimi. Tą dvigubą šventę iškilmingai atžymės gegužės 8, 9, 15 ir 16 d. d. trijų naujų lietuviškų operų spektakliais. Tai J. Kačinsko "Juodas laivas" (libretas A. Landsbergio), J. Gaidelio "Gintaro šaly" (libretas A. Kairio) ir Vyt. Marijošiaus "Priesaika" (libretas B. Sruogos, operinei scenai pritaikytas S. Santvaro). Spektaklių menovadovai bus šie: Vyt. Marijošius — vyriausias dirigentas; muz. A. Jurgutis — dirigentas (diriguos vieną spektaklį); akt. Alg. Dikinis — režisiorius; dail. A. Valeška — dekoratorius; A. Stephens ir A. Gečas — chormeisteriai. Apšvietimas — K. Cijūnelio, scenos reikalų vadovas — akt. K. Oželis, choreografai — V. Karosaitė ir J. Puodžiūnas, baletu atlikėjai — J. Puodžiūno studijos mokiniai. Spektakliuose dainuos solistai: D. Stanikaitė, M. Momkienė, R. Mastie-

nė, N. Linkevičiūtė, K. Kogutaitė, St. Baras, Alg. Brazis, J. Vaznelis, V. Liorentas, S. Wicik ir J. Savrimas. Pagal dail. A. Valeškos eskizus aprangos gaminimą prižiūri M. Kripkauskienė.

Operai pagelbėti suruošti balandžio 25 d. jos rengiamas iškilmingas banketas į kurį įėjimo kaina \$50.

Meno vadovai teigia, kad visos trys naujos operos bus patriotinės — jose sprendžiamos laisvės ir gėrio problemos.

"Juodam laive" išryškės S. Kudirkos drama, nors ir neminint jo vardo.

Į dekoracijas ir aprangą dail. A. Valeška sukaups talentą.

Vasario 7 d., Arlington Heights Memorial Library atlikta programa Laimos Lapinskienės lėlių teatro, kuris angliškai pristatytas kaip "Limbbean Puppet Theater". Vaikų ir tėvų prisirinko, kiek tik leido patalpos. Pastatymai praėjo sklandžiai, geru tempu ir visą laiką išlaikė vaikų dėmesį.

Programa susidėjo iš trijų pasakų: "Dailidė, perkūnas ir velnias", "Liepsnabarzdis", ir "Petrukas ir vilkas".

Liaudies pasakų vertimas į anglų kalbą atliktas pasigėrėtina, labai sklandžiai, su humoru ir geru ritmu. Vertė pati Laima Lapinskienė.

Vienybė, 1976 m. kovo 5 d.

Lietuvių tautinių šokių V-oji šventė

Lietuvių tautinių šokių V-ajai šventei, Chicagoje 1976 m. rugsėjo 5 d., tenka ypatingas uždavinys: pakelti tautinį gyvastingumą ir, dalyvauti JAV 200 metų sukakties minėjime. Amerikos dvišimtmečio metai sudarė puikią progą lietuvių tautinei reprezentacijai, kad J.A.V. Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Tautinių Šokių Institutas nusprendė nelaukti 1977 m. (šventės rengiami rengiami kas 5 metai), bet tautinių šokių šventę rengti šiemet Amerikos dvišimtmečio metais.

Šventė, kaip lietuvių reprezentacinis įvykis, registruotas JAV National Bicentennial Administration Washington, Illinois Bicentennial Commission, Chicago Committee, Chicago Committee, įgavo labai didelę reikšmę.

Šventės garbės komitete dalyvavo JAV — senatoriai, kongreso nariai, Illinois gubernatorius, Chicagos meras, valstijos ir JAV dvišimtmečio pareigūnai, vyskupai, diplomatinė tarnyba, pagrindinių lietuvių organizacijų vadovai ir buvusieji keturių lietuvių tautinių šokių švenčių pirmininkai.

LB MARQUETTE PARKO APYLINKĖS SUSIRINKIMAS.

Vasario 22 d. Marquette Parko parapijos salėje įvyko gausus LB-nės metinis susirinkimas; pradėjo apylinkės pirm. Petras Indreika. Jis pakvietė prof. dr. Tomą Remeikį pirmininkauti, o sekretoriumi — Karolį Avižienį.

Po valdybos ir revizijos komisijos pranešimų, pagal LB įstatų taisykles dviejų metų kadencijai išrinkti 5 valdybos nariai: Dana Kojelytė, Juozas Fabijonas, Paulina Šukis, Bronius Prielgauskas ir Stays Žilevičius.

Susirinkimas praėjo darbingoje nuotaikoje. Du sekmadienius iš eilės reorganizuotos bendruomenės nariai dalino lapelius ir atkalbinėjo žmones, kad į susirinkimą neitų. Dar ir susirinkimo dieną prie įėjimo į salę Juozas Bagdžius su dviem asistentėmis dalino agitacinius lapelius. Nežiūrint stiprios agitacijos susirinko apie pustrčio šimto narių. Susirinkimas buvo gausus, tvarkingas ir darbingas. Susirinkimas baigtas tautos himnu.

Korespondentas

Audronė Ambrozaitytė, studijuojanti daile Barat kolegijoje ir meno istoriją Lake Forest kolegijoje, Lake Forest, Ill., semestriniam meno istorijos seminarui iškiliausiu XX š. dailininku pasirinko M. K. Čiurlionį, apie kurį jos profesoriai mažai nežinojo. Jos referatas apie M. K. Čiurlionį, papildytas iš K. Bradūno ir A. Kežio, SJ, gautomis skaidrėmis bei antruoju JAV Lietuvių Fondo filmu, susilaukė tokio dėmesio, kad A. Ambrozaitytei jį teko skaityti abiejų kolegijų meno studentams ir profesūrai.

A. Ambrozaitytė jau yra žengusi pirmuosius žingsnius kolektyvinėse parodose.

Šiuo metu ji yra išvykusi į Prancūziją studijuoti meno ir prancūzų kalbos. Į JAV grįš vasaros pabaigoje.

Vienybe, 1976 m. kovo 5 d.

Lietuvių Fondo vadovai Dr. A. Razma, V. Kamantas su M. Lenkauskienė Clevelande turėjo specialų susirinkimą ir programą sukelti aukų fondus. V. Bacevičiaus nuotr.

Konkurentai lietuvių bendruomenei!

Chicagoje Naujienų remiama maža grupelė pasišovė užvaldyti Lietuvių Bendruomenę. Praėjusios VII tarybos pralaimėjė rinkimus ir juokingai mažai gavę balsų, negali nurimti. Pralaimėjusieji visą laiką kelė nerimą, "Naujienose" rašė netiesą, skleidė gandus, šmeižtus ir pylė pamazgas ant teisėtės LB vadų. Kelias dienas iš eilės "Naujienos" skelbė apsišaukėlių sąrašą, kad tai yra JAV LB Taryba.

Labai gaila, kad neparašo, kas juos išrinko, kiek jie balsų gavo ir kas juos įgaliojo daugumos vardu kalbėti. Ši maža apsišaukėlių grupelė pirma suskaldė Lietuvių Bendruomenę, steigdama registruotą, reorganizuotą ir kitokią bendruomenę. Be to, užsigėidė jai vadovauti ir lietuvių daugumos vardu kalbėti. Apsišaukėliams rinkimai nereikalingi, į rinkimus eiti rizikinga, kaip praėjusioj Taryboje, grėsia pralaimėjimas. Kas kita daugumos vardu kalbėti, bet ją negali pasitikėti.

Dabar turime dvi bendruomenes: Virš 20 metų veikianti teisėtoji LB "Naujienose" vadinama "Barzdukinė" bendruomenė. Naujai įsikūrusius apsišaukėlius Marquette Parko lietuviai vadina "Guideline" bendruomenė. Gudelio vedamos "Naujienos" diena iš dienos apsišaukėlius garsina ir giria, kad tik jie vieni gali vadovauti LB-nei ir ją išvesti iš visų klampynių ir negerovių, taip kaip Mozė, kad išvedė izraelitus iš Egipto "namų nevalios".

Š. m. sausio 28 d. "Naujienose" pasirodė Jonas Vaičiūnas su rašiniu apie LB perorganizavimą, jo rašinys objektyvesnis ir daug kultūrin-

gesnis už "Naujienų vedamuosius LB klausimais ir už K. Strevų bei A. Svilonių rašinius, bet pabaigoje ir jis pasibara: "Labiausiai šaukusieji ir didesnieji rėksniai tik sugebėjo apipilti paplovomis savo tautiečius gerus patriotus". Tikrieji geri "patriotai". "Naujienose" šimtą kartų daugiau pila paplovų ant savo tautiečių galvų. Jie lengva ranka segioja kitiems prieš agentų kolaborantų ir bendradarbiautojų etiketes ir rašė kitokius šmeižtus. "Naujienos" su išulumu prašo faktų, štai jie — su neapykanta ir pagieža žemina asmenis rašydami pavardes mažąja raide: nainiai, gečiai, gailos, barzdukai, statytiniai, samdiniai, barzdukinė bendruomenė ir daug kitų. Komunistai reikšdami Dievui neapykantą ir pažeminimą Jo vardą rašo mažąja raide. Ar reikia komentarų kas iš ko mokosi?

Ar reikia didesnių paplovų? Kiek "Naujienose" prirašyta šmeižto ir melo apie "bolševikinius" mokyklų lituanistinių mokyklų vadovėlius? Kiek popierio apsišaukėliai sugadino kelis metus rašydami prieš vadovėlius rezolucijas, kurių kelio galas baigdavosi "Naujienų" puslapiuose. Nei Švietimo Taryba, nei tėvai, nei mokytojai į rezolucijas nekreipė dėmesio.

Balandžio 24-25 d. įvyks LB rinkimai į VIII-ją tarybą, visi lietuviai kviečiami dalyvauti, galit ir reorganizatoriai su savo sąrašais dalyvauti rinkimuose ir patikrinti, kiek ta lietuviška dauguma jus remia. Jei-gu dauguma jus išrinks, mes paklusime, naujų bendruomenių nesteigsimė. Bendruomenininkas

Nyksta lietuviškos įstaigos Chicagoje

Su mažu atgarsiu bei susidomėjimu viena po kitos likviduojasi Chicagos lietuvių parapijos, mokyklos, užsidarinėja lietuvių pastatai, anksčiau kas mėnesį traukdavę tūkstančius lietuvių.

Pirmoji likvidavosi Chicagos šiaurinėje dalyje buvusi šv. Mykolo parapija, vienintelė toje Chicagos pusėje. Bėgant lietuviams nuo tamsiažodžių antplūdžio, likvidavosi ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapija 18-sios gatvės kolonijoje (bažnyčia buvo netoli Naujienų leidyklos) ir Visų Šventųjų parapija bei mokykla Roselande.

Ypatingai graži lietuvių bažnyčia buvo Roselande, kuri išaugo jau naujesiems ateiviams atvykus į šį kraštą. Pati parapija buvo pradėta organizuoti 1906 m. o po poros metų buvo pastatyta gana kukli bažnyčia. Naujoji bažnyčia, kainavusi daugiau negu pusę milijono dolerių, atidaryta 1960 m. Lietuvių pradžios mokykloje vienu laiku buvo arti 400 mokinių. Šeštadieniais čia veikė ir lituanistinė mokykla. Buvo visa eilė ir kitų lietuviškų religinių, visuomeninių ar kultūrinių organizacijų.

Dabar visa tai dinga. Taip sunkiai uždirbtas pinigas buvo sukauptas į bažnyčias, mokyklas. Dabar visas tas turtas atiteko svetimiesiems, tikriesiems tų įstaigų savininkams net ačiū nepasakant! Dabar visa tai galima vertinti tik kaip istorinį faktą.

Čia dar galima paminėti ir du didžiuosius lietuvių pastatus, kurie daugiau negu pusę šimtmečio tarnavo mūsų tautiečiams. Tai Lietuvių Auditorijos ir Mildos dideli pastatai. Pirmasis jau senokai stovi apgriuves, o Mildą praėjusių metų rudenį miesto inspektoriai uždraudė naudoti, iki bus atlikti nemaži pataisymai. Kadangi tas remontas atsieitų keliasdešimt tūkstančių, tai Mildos savininkai (pažangiosios organizacijos) nusprendė netaisyti, o parduoti. Taip jis dabar stovi nenaudojamas ir vargu, kad šis pastatas kada nors vėl atvers savo duris.

Mildą šio šimtmečio pradžioje pastatė A. Olševskis-Olšauskas. Pradžioje ten buvo kino teatras, vėliau salė buvo naudojama įvairiems renginiams. Kuomet naujieji ateiviai atvyko į šį kraštą, ten dažnokai būdavo rengiamos įmtynių rungtynės, ir lietuviai ten galėjo pamatyti garsųjį Juozą Vinčą.

Paskutiniu metu ten buvo pažangiųjų lietuvių bei jų organizacijų tvirtovė. Jie ten dažnai rinkdavosi, valgydavo kugelį su dešromis, kortuodavo, susirinkdavo dažnai pasikalbėti, čierkelę išgerti. Ten jie priimdavo ir svečius iš Lietuvos, padainuodavo, kaip mokėdavo ir savo tautiečius pamylėdavo. Didžioji Mildos salė jau seniai buvo nenaudojama.

Kalbant apie šios grupės veiklą, reikia pažymėti, jog, tautiečiams senstant, nyksta ir jų jėgos. Savo laiku dienraščiu buvusi Vilnis, nuo praėjusios vasaros išsina du kartus per savaitę. Atrodo, netrukus ateis laikas, kuomet reikės savitraščių, kaip padarė New Yorko lietuvių pažangiųjų laikraštis Laisvė.

E. Šulaitis

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Washingtone

A. Varno iniciatyva, vardu New Yorko Altos, Washingtono LB apylinkės ir Maryland Lietuvių d-ju taryba vasario 17 Washington, D.C. surengtos vaišės: senatoriam, kongresmanam, spaudos atstovam.

JAV himną sugrojo Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras iš Cleveland, Ohio. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Prunskis iš Chicagos. Sveikinimo kalbas pasakė prez. Fordo patarėjas etniniais klausimais Kuropas, kongresmanai L. L. Wolff, T. Morgan, J. Addabbo, M. Biaggi, C. Zablocki, T. Downey, E. Kock, senatorius R. Taft, respublikonų centro komiteto atstovas Julius Niemezyk, demokratų centro komiteto atstovas A. J. Valucek.

Meninę programą atliko Čiurlionio ansamblio kanklininkai.

Programai vadovavo Antanas Varnas iš New Yorko.

Atstovų rūmuose Washington, D. C. R. Petrukienė, A. O. Mikulskiai, M. B. Kuropas, — specialus asistentas Prezidentui Ford. J. Bublienė. Iš Vasario 16 d. minėjimo Washingtone.

PREZIDENTAS G. FORD ESTAMS

Estijos nepriklausomybės šventės išvakarėse Estų namuose New Yorke vasario 20 surengtas priėmimas diplomatom, žurnalistam, svečiam. Sveikino Estų Tarybos pirm. I. Plee ir Estijos konsulas L. Jackson. Pristatytas naujasis JAV prezidento patarėjas etniniam reikalui p. Kuropas. Jis pastebėjo, kad prezidentas Ford sutiko būti garbės globėju Estų festivalio, Baltimore, Md. liepos 5-11.

Prisimindamas estų nepriklausomybės šventę, prez. Fordas laiškė "To Americans of Estonian Ancestry" rašo: "I can assure you that the United States has never recognized the Soviet incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania and is not doing so now."

Lietuvos Pasiuntinybę Vasario 16 d. aplankė Thomas Gerth, kuris yra Baltijos kraštu viršininkas prie valstybės departamento. Šalimais stovi p. p. J. Kajeckai, O. Mikulskienė ir M. Baukaitytė.

M. B. Kuropas — specialus atstovas nuo Prezidento Fordo, galvoja ką įrašyti į "Čiurlionio" ansamblio Aukso knygą? Šalimais R. Petrukienė, J. Bublienė, ir O. Mikulskienė. Iš Vasario 16 d. minėjimo Washingtone.

Iš k. į deš. E. Šumanas, R. Petrukienė, Kongr. B. Abzug, J. Bublienė, J. Grigaliūnaitė, A. Varnas. Iš atstovų rūmų Washington, D. C.

Iš atstovų rūmuose Vasario 16 d. minėjimo Washington, D. C. P. Labanauskas, R. Kudukis, R. Žymantaitė, M. B. Kuropas, E. Šumanas, A. Varnas ir J. Genys.

VISOS NUOTRAUKOS V. BACEVIČIAUS

Washington, D. C. Iš k. į deš. Gobis, J. Bublienė, L. Wolff, J. Grigaliūnaitė, J. Abadlo, O. Mikulskienė, L. Wolff, A. Varnas, kun. J. Prunskis, ir A. Mikulskis. Taip pat dalis Čiurlionio ansamblio kanklininkės.

Vienybė, 1976 m. kovo 5 d.

Neįkainojama pagalba mums teikė ir teikia . . . didžioji rusų tauta.
P. Griškevičius

KOMPARTIJA

Sausio antroje pusėje Vilniuje įvyko XVII Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimas. Jau nusistovėjo tradicija, kad tokie suvažiavimai vyksta kas penkeri metai. Jų svarbiausias tikslas išrinkti delegatus į sąjunginį partijos suvažiavimą, vietinį centro komitetą, revizijos komisiją ir pasiruošti naujam penkmečio planui. Suvažiavime dalyvavo 904 delegatai, kurie atstovavo 145 tūkstančiams partijos narių.

Kadangi rusai Lietuvą valdo per savo partijos filialą, tai verta panaigrinėti aukštesniųjų partijos organų sudėtį. Kaip ir maskvinė kompartija, taip ir lietuviškoji turi centro komitetą ir politbiurą, kuris Lietuvoje vadinamas Centro komiteto biuru.

Šiam biurui priklauso 11 asmenų, kurie ir yra pačioje hierarchijos viršūnėje. Nežiūrint nepastovumo ir netikrumo žemesnėse partijos eilėse, viršūnės yra beveik tokios pat pastovios kaip Romos kardinolų kolegija. Iš 11 asmenų, išrinktų į Centro Komiteto biurą 1971 m., 9 buvo perrinkti ir šimet: A. Barauskas, A. Barkauskas, V. Charazovas, A. Ferensas, P. Griškevičius, K. Kairys, K. Mackevičius, J. Maniušis ir R. B. Songaila. Tik du buvo naujai darinkti — V. Sakalauskas ir L. Šepetys, pastarasis net į vieną iš penkių sekretoriaus postų. Nuo 1967 m. jis buvo buvęs Kultūros ministru. Sakalauskas yra Vilniaus burmistras.

Jaunėja

Naujai išrinktieji biuro nariai įėjo į mirusiojo A. Sniečkaus ir 70 m. sulaukusio M. Šumausko vietas. Visų biuro narių amžiaus vidurkis yra 53 metai. Jauniausias yra 1933 m. gimimo Sakalauskas, o vyriausias—1909 m. gimęs K. Kairys. Biuro darbui ir, galima sakyti, visai Lietuvos administracijai vadovauja pirmasis sekretorius Griškevičius, 51 m., stropiai prižiūrimas 2-rojo sekretoriaus ruso V. Charazovo.

Biuras turi dvylika skyrių ir reikalų valdytoją, kuriuo yra B. Aliukonis, tik kandidatas į centro komiteto narius. Skyrių reikšmė nevienoda. Svarbiausiems — Organizacinio partinio darbo, Propagandos ir agitacijos, Pramonės ir transporto, Statybos ir miestų ūkio, Žemės ūkio, Prekybos ir buitinio aptarnavimo ir Administracinių organų skyriams — vadovauja pilni centro komiteto nariai. Kitiems — Mokslo ir mokymo įstaigų, Kultūros, Užsienio ryšių, Lengvosios ir maisto pramonės ir Bendram — vadovauja tik kandidatai į ck narius.

Pats centro komitetas turi 145 narius, kurių kaita jau daug didesnė. Per šį suvažiavimą buvo išrinkta 60 naujų narių. CK sudėtyje yra 29 nariai su nelietuviškomis pavardėmis. Tiek pat maždaug buvo ir 1971 m., taigi 20%. Įdomu pastebė-

Vienybe, 1976 m. kovo 5 d.

LIE TU V O S KP C E N T R O K O M I T E T O B I U R A S

Organizacinis partinio darbo skyrius V. Astrauskas Vedėjas	Propagandos ir Agitacijos sk. J. Kuolelis Vedėjas	Pramonės ir transporto sk. I. Černikovas Vedėjas
Mokslo ir mokymo įstaigų skyrius J. Aničas, Ved.	A. Barauskas A. Barkauskas V. Charazovas 2-rasis sekr.	Kultūros skyrius S. J. Šimkus Vedėjas
Užsienio ryšių skyrius F. Strumilas. Vedėjas	A. Ferensas Sekretorius P. Griškevičius 1-masis sekr.	Statybos ir miestų ūkio sk. A. Daukša, Ved.
Lengvosios ir maisto pram. skyrius A. Kiriuščenka Vedėjas	K. Kairys K. Mackevičius J. Maniušis	Žemės ūkio sk. J. Bernatevičius Vedėjas
Prekybos ir buitinio aptarnavimo sk. N. Ragutis Vedėjas	V. Sakalauskas R. B. Songaila Sekretorius L. Šepetys Sekretorius	Bendras skyrius L. Bartoševičius Vedėjas
	B. Aliukonis Reik.Valdytojas	Administracinių organų skyrius A. Bullis, Ved.

ti, kad narių kaita nelietuvių tarpe yra daug didesnė, negu lietuvių. Iš 60 naujų narių net 19 yra nelietuviai — maždaug tiek pat, svetimtaučių kiek iškrita iš senojo centro komiteto. Iš visa ko matyti, kad centro komiteto narių sąrašas sudaromas iš anksto, iš strategines vietas užimančių valdininkų tarpo, dirguojant sąjunginiam ir vietiniam CK organizacinio partinio darbo skyriui. Suvažiavimo delegatai ši sąrašą tik patvirtina.

Rusinimas

Po daugiau kaip 30-ties metų okupacijos Lietuvoje dar yra žmonių, kurie mano, kad lietuviai nepakankamai moka rusų kalbą. Sausio pabaigoje Lietuvos Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo bei Žemės ūkio ministerijų kolegijos tarėsi šiuo klausimu. Pranešėjas — aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo viceministras K. Žukauskas — pažymėjo, kad rusų k. yra "tarptautinis kelias į pasaulinės kultūros vertybes". Anot jo, rusų kalbą moka pusė milijardo žmonių. Jis pasidžiaugė, kad dabar šnekamąją rusų kalbą moka "visas Lietuvos jaunimas". Buvo priimtas nutarimas imtis priemonių, "kad būsiami jaunieji specialistai mokėtų laisvai kalbėti šia tautų draugystės, pažangos ir taikos kalba". Posėdyje dalyvavo TSRS Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos atstovas V. Grigorjevas.

Vaistai

Bendrai sauis gausus renginiais ne tik Amerikos lietuvių kolonijose,

bet ir Lietuvoje. Be kitų suvažiavimų tą mėnesį Vilniuje vyko tarptautinis gydytojų ir vaistininkų simpoziumas, skirtas jugoslaviškiems vaistams aptarti. Pokalybyje, kurį surengė Jugoslavijos "Galenikos" firma ir Lietuvos sveikatos ministerija, dalyvavo medikai iš Anglijos, Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos. Buvo kalbama apie vaistus nuo reumato, širdies, sąnarių ir kraujotakos susirgimų. Užsienio lietuviai dažnai gauna iš Lietuvos prašymų vaistams. Deja, komunistinė valdžia persiuntimui daro įvairias kliūtis, reikalauja vietinio gydytojo recepto, o tuo tarpu gydytojams draudžia tokius receptus rašyti.

Eksportas

Tuo tarpu daug kitokių prekių Lietuva pati siunčia į užsienį — net į 84 pasaulio šalis. Didžioji eksporto dalis tenka komunistiniams kraštams, bet maždaug 20% išvežama į Vakarų. Olandai ir prancūzai perka arklius mėšai, matyt, zoologijos sodams ir šunims. Metalų piovimo staklės, gražtai, elektros varikliai, autokompresoriai, suvirinimo aparatai ir net skaičiavimo mašinos parduodamos Anglijai, Austrijai, Belgijai, Olandijai, Danijai, Kanadai, Norvegijai ir Japonijai. Tie patys japonai, prancūzai, danai ir vakarų berlyniečiai įsiveža lietuviškas durpes daržams tręšti.

Iš užsienio į Lietuvą keliauja ne tik visokie įrenginiai mineralinių trąšų, plastmasių ir metalo apdirbimo fabrikams, bet taip pat laivai ir įrenginiai žuvų apdirbimo pramonei, rūbai, muzikos instrumentai.

Visa užsienio prekyba yra valstybės monopolis, tvarkomas iš Maskvos.

Automobiliai

Privatus automobilis Lietuvoje vis dar tebėra deficitinė prekė, bet jų vis daugėja. Šiuo metu ten priskaitoma 86,850 privačių lengvųjų automobilių ir 212,945 motociklų. Jiems taisyti didesniuose miestuose įrengiamos dirbtuvės, kuriose vienu metu aptarnaujama iki 50 automobilių. Tokios dirbtuvės jau veikia Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Tauragėje, Kapsuke. Automobilių laisvai pirkti negalima nebent, kas savąjį parduoda. Jie gaunami pagal "paskyras", kurias valdžia išduoda nusipelnusiems ar pagal reikalą. Net ir tada kainos rubliais yra dvigubai didesnės negu už panašius automobilius būtų mokama Amerikoje doleriais.

Pirštinės

Su kokiais sunkumais Lietuvoje kovoja plano vykdytojai rodo kad ir Telšių "Masčio" fabriko kryžiaus keliai. Dar 1960 m. buvo iš aukščiau nuspręsta, kad "Mastis" koncentruosis į pirštinių gamybą. Buvo užpirkta užsienyje 50 kumštinių pirštinių megzti mašinų. Bet, pradėjus gaminti šias pirštines, paaiškėjo, kad pirkejai jų neperka, o prašo pirštuotų pirštinių.

Importinės mašinos buvo nudangintos į sandėlį ir nupirktos kitos, taip pat užsieninės, pirštuotoms pirštinių megzti. Plano entuziastai kaip pašėlę leido iš po mašinų naująją produkciją, kurios kaupėsi vis daugiau ir daugiau. Mastiečiai ėmė tiesiog dusti nuo pirštinių — pusė milijono porų guli jų sandėliuose. Pasirodo, ir vėl niekas nepaklausė pirkejų, o tie išsiveidė, dabar ne pirštuotų nebeperka, girdi, "jos neturi reikiamos išvaizdos". Norėdami apsiginti nuo šio pirštinių tvano, fabriko vadovai kreipėsi į Lengvosios pramonės ministeriją, kad ši leistų jiems vietoj pirštinių iš tų pačių verpalų megzti krimpliną, nepaprastai populiarią medžiagą Lietuvoje, kuria dosnūs tautiečiai Amerikoje iki šiol nepajėgia pasotinti savo giminaičių Lietuvoje. Bet ministerija planingai tarė "ne". Tada "Masčio" egzektvyvai kreipėsi į prekybos bazę, kad leistų jiems patiems, be tarpininkų, surasti pirštinių pirkejus. Tačiau ir prekybos bazė laikosi plano, ir tokio leidimo jau kelinti metai nesiteikia duoti. Iš to viso nauda tik kandims, kurios galanda dantis į sandėliuose pelyjančias pirštines. Planas lieka planu!

Lietuvos kino studija į filmo juostą perkels Jono Avyžiaus romaną "Sodybų tuštėjimo metai". Uždavinys yra patikėtas rež. Algimantui Griškevičiui. Scenarijų spalvotam, plačiaekraniam filmui paruošė R. Granauskas, išryškindamas pagrindinius veikėjus. Gedimino vaidmenį atliks J. Budraitis, Adomo — R. Adomaitis, Mariaus — A. Šurna, Katrės Pypkorės — G. Dauguvietytė.

ERASING

By DEMIE JONAITIS

Death is annihilated states,
rivers erased to the sea
on maps . . .

— Mackus :from "Chapel B")

It happens

You explain, "I'm a Lithuanian-American".

"O," they blink, "you're Lutheranian!"

"My people come from Lithuania," you smile.

"Lidania, of course! I've heard of it. But where, exactly, is it?"

Many of us have experienced a similar verbal exchange with American acquaintances. Some of them even hold college degrees.

Such national anonymity bodes no good for our Lithuanians who, scattered over the continents or contained within the Soviet Union, struggle for national survival. What American politician, for example, is going to bestir himself to uphold the rights of a nation whose name is unfamiliar to his voters? President Ford?

And then there is the Kremlin . . .

More seriously

The Kremlin controls the spirit of Lithuanian nationalism on two different levels, the local and the global.

Within the borders of Lithuania, authorities give high priority to education. In Vilnius, I have spoken with individuals who, although unsympathetic with the Communist regime, admitted that, before the Communist take-over, they could not have afforded to give their sons and daughters the education and its concomitant career opportunities available to them today.

The standards of learning in Lithuania are high. I know a Lithuanian student who, attending the United Nations school in New York, was troubled by the comparatively low standards of American education. She was afraid that, when she returned to her school in Vilnius, she would be far behind the other students.

Books in Lithuania are published today in quantities impressively large for a small nation. The people are avid readers. This situation, juxtaposed to that of New York City whose libraries are dying and whose citizens in growing numbers can not read, indicated that Lithuanian minds are being nurtured; they are reading and they are thinking.

In Vilnius, one bitter intellectual told me, "In this country, if you read one book, you have read them all." What he was saying, I surmised, is that whatever is published in the Soviet Union is Marxist-propaganda - based. His judgment, unfortunately, was distorted. One might equally complain that books published in the United States are largely capitalism - based and the

reading public is fed books that are money-makers. In neither country, however, does the motive behind the publication necessarily invalidate the worth of the book.

A few generations ago, books were forbidden in Lithuania; they were printed secretly, smuggled into the country, surreptitiously distributed. The Lithuanian language was demeaned and even today some of us bear surnames that were deliberately Russified or Polonized.

Nowadays writers in Lithuania have opportunity for publication as they never had before. The works of many are translated in various languages and sent abroad. World classics — Dostoevsky and Dickens, for example — are available to the public. I found, when I visited a Vilnius library, that a reader can have access — with some effort — even to the books of theologian-paleontologist Pierre Teilhard de Chardin.

Periodically, in Lithuania, mammoth song and dance festivals are presented; they are spectacles of national unity that are exciting and extraordinarily moving.

Anti-Communists analyze such events with bitterness: "The Kremlin promotes these spectacles to keep the people from rebelling. It's like a narcotic, an ersatz religion". This is hardly an innovation; historically, Christians disseminating their faith with its rituals learned to admix it with the culture of the "primitive" people.

What is important today is the fact that the best minds and talents of Lithuania are given the opportunity to develop. Many Lithuanian

students spend vacations on the shores of Sochi and they further their education in Moscow.

Then, what happens?

Tiles

Lithuanians are used, like kopëks and rubles, to buy global good will for Russian Communism. Our talented Lithuanians do not go out into the world as Lithuanians. They go out as representatives of the Soviet.

It is through the cultivated talents of its people — its writers, artists, scientists and athletes — that a nation becomes known to the world. By such externalization of its powers, it becomes part of all humanity; it can command understanding, empathy and appreciation. Above all, it can demand, when necessary, an allotment from other powers of some degree of justice.

Our people, the best of our minds, are being presented to the world as Soviet performers. They are denationalized.

The Facts Today

Recently, in California, two highly gifted musicians from Lithuania — pianist Aldona Dvarionas and her violinist brother Jurgis — gave a recital at UCLA University. The Dvarionases are artists who have won musical acclaim in the capitals of Europe.

The California audience reacted with enthusiasm to a superb demonstration of virtuosity. They were not, however, informed that the artists are Lithuanian. The audience was trapped into an appreciation of Soviet "goods".

The Dvarionases were simply tools of propaganda to promote good will for the Soviet.

Encore

On February 29th, at Carnegie Hall in New York, Aldona and Jurgis Dvarionas were scheduled to present a particularly interesting program. Flyers of the recital had been posted in the Brooklyn Cultural Center and they were distributed quietly during a session in which Simas Kudirka and Vaclovas Sevrukas discussed the ugly treatment they had suffered in the hands of Russian Communists.

The flyers made no mention of the fact that the musicians are Lithuanian.

The program included the New York premiere of four pieces by B. Dvarionas, the performers' father, a noted Lithuanian composer who preceded the Communist takeover. In addition, there was a New York premiere of a piece by Andriejevas, dedicated "to Jurgis Dvarionas".

The selections themselves imply a sad story of a deliberate amalgam which the Carnegie Hall audience will know only as "Soviet".

The artists might as well be "Lutheranians" or "Lidarians".

This is progress towards the Marxist ideal of the withering away of the state and the disappearance of nationalism.

This maximizes the anonymity of Lithuania in the world. A nation that is little known and uncommunicative soon becomes a fossil, of interest only to archeologists.

But it's a boost for the Russians.

Such acts are a flagrant violation of our identity and individualism.

Is Your Freedom Important to You?

AN IMPORTANT BOOK.

Not only an important book, but also an interesting book, has recently been translated from Lithuanian into the English language "Fighters For Freedom". It reads like a thriller, yet it is not fiction, for it conveys the tragic facts of life in the present world where the Lithuanian nation tried to fight for its survival all alone, abandoned and then, totally forgotten by the West and quickly engulfed by the swollen Red tide.

The author of this book never finished it. The end appears like an epitaph on the last page of the book: an excerpt from the Lithuanian Encyclopaedia. How tragic!

Our young generation of Lithuanian Americans, especially the children of those who fled from those Red hordes, may still remember the tragic events and read from this book what followed. Their's is the duty to pass this book on to their American friends (in colleges and universities). Their duty for this book is to find its place on shelves of as many libraries as possible. Same applies to the older generation, especially those who have ties with important personages amongst Americans.

This is an election year. It would be a good time to present the book to many of those politicians that are running for office (especially if they represent any area with Lithuanians).

That old organization, Knights of Lithuania, which in the past and now in the present, never lacks initiative for hard work, should devise some plan to make this book a best seller. The market is vast and open. For every locality there is some outlet, a starting point, maybe a unique one. This writer could suggest for the New York area to try getting the New York Times Sunday supplement on books, to have this book reviewed. The "Village Voice" though a controversial publication, writes articles on culture: music, art and books. It is widely read by young people and even oldsters who are interested in what the younger generation writes.

The Boston area has two large dailies and two weeklies which have risen from the underground to become important publications in their own rights and a voice to contend with. They are the *Boston Phoenix* and the *Real Paper*, which

are widely distributed in the local colleges.

The Boston dailies and the old generation are very interested in what is written in these publications.

There are many Lithuanians who have settled in Arizona. We suggest they purchase this book and present it to senator Goldwater, a very fine man. But the presentation must be with a list with as many signatures as possible, begging the senator to read this book. Arizona, California, Florida and on and on
K. M.

Aldona Dvarionas, pianist, and her brother Jurgis, violinist, gave a joint recital at Carnegie Recital Hall on February 29th, at 2:30 p. m.

Their program included works by G. Tartini, J. Brahms, E. Ysaye, J. Andriejevas, B. Dvarionas (their father), and H. Wieniawsky.

The attendance was poor and it is regrettable that our Lithuanians did not turn out to hear these talented and skilled artists. The New York Times critic did not review this recital.

Vienybė, March 5, 1976

Širvydas Cites Lithuania Day Event; Opposes Soviet Role in Baltic States

Nashua Telegraph
Feb. 27, 1976

Lithuania Day celebrations commemorate the proclamation of an independent republic at Vilnius on Feb. 16, 1918. But celebrations are darkened for American Lithuanians this year by a "shadow of doubt", according to Vytold Širvydas of Nashua.

Part of his special release to the Telegraph reads:

"The doubt is due to possible permanent results of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, which was signed at Helsinki by representatives of 35 countries, including President Ford.

"The doubts were best expressed by Aloysius A. Mazewski, president of the Polish American Congress, at a conference of ethnic representatives, at which members of the American Lithuanian Council, and delegates of Czechoslovak, Slovene and Ukrainian organizations took part in the White House, on July 25, 1975, upon the initiative of Edward J. Derwinski, Republican congressman from Illinois.

Mazewski presented a memorandum to the President which said in part:

"Legal and literary interpretations of the proposed document notwithstanding, it actually grants the Soviet Union essentially what it has been seeking ever since 1945, namely the guarantee of the inviolability of its post-World War II frontiers and of its sphere of domination in East Central Europe.

"Following the July 25 conference and on the eve of his departure to Helsinki, President Ford, in a statement, acknowledged the criticism but defended the United States participation. The Helsinki document above all, he said, is aimed at lessening tensions and improving East-West communication.

"He said it was a major, concession to have obtained the commitment of the Warsaw Pact members 'to the possibility of peaceful adjustment for frontiers'. He also said, without explaining it, that the United States' position of 'non-recognition' of the Soviet incorporation of the Baltic States — Estonia, Latvia, and Lithuania — was unaffected.

"However, columnist Jack Anderson reported in the Nashua Telegraph (Aug. 8, 1975):

"The advance text of the President's departing statement carried this passage: 'The United States has never recognized the Soviet incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia and is not going to do so at Helsinki. 'But when it came to say the words, Ford left them out'.

"In Anderson's opinion: 'The document President Ford signed in Helsinki, in effect, accepts the European borders as they existed at the end of World War II. This leaves Russia in permanent possession of Lithuania, Latvia, and Estonia, which Soviet troops occupied in the spring of 1940.

Vienybė, March 5, 1976

"But, he remarked: The State Department insists the Helsinki agreement does no such thing. 'It will in no way alter the existing U. S. position on the Baltic question', said Assistant State Secretary Arthur Hartman. And a White House spokesman declared that the President still stood by his deleted remarks about the Baltic States.

"Be that as it may, if Resolution No. 864, adopted unanimously by the House of Representatives in Washington on Dec. 2, 1975 is any indication, the overwhelming majority of both Republicans and Democrats are of one mind regarding one thing: that the official non-recognition of the incorporation of the Baltic States, enunciated very strongly by the Democratic Under-Secretary of State Sumner Wells in 1940, was right, is right, and should continue indefinitely into the future, even under the Republican Secretary of State Henry Kissinger. The Resolution, sponsored by Derwinski, says in part:

"Whereas the Soviet Union appears to interpret the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, signed at Helsinki, as giving permanent status to the Soviet Union's illegal annexation of Estonia, Latvia, and Lithuania; and

"Resolved, that notwithstanding any interpretation which the Soviet Union or any other country may attempt to give to the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, signed at Helsinki, it is the sense of the House of Representatives (1) that there has been no change in the longstanding policy of the United States on non-recognition of the illegal seizure and annexation of the three Baltic nations of Estonia, Latvia, and Lithuania, and (2) that it will continue to be the policy of the United States not to recognize in any way the annexation of the Baltic nations by the Soviet Union".

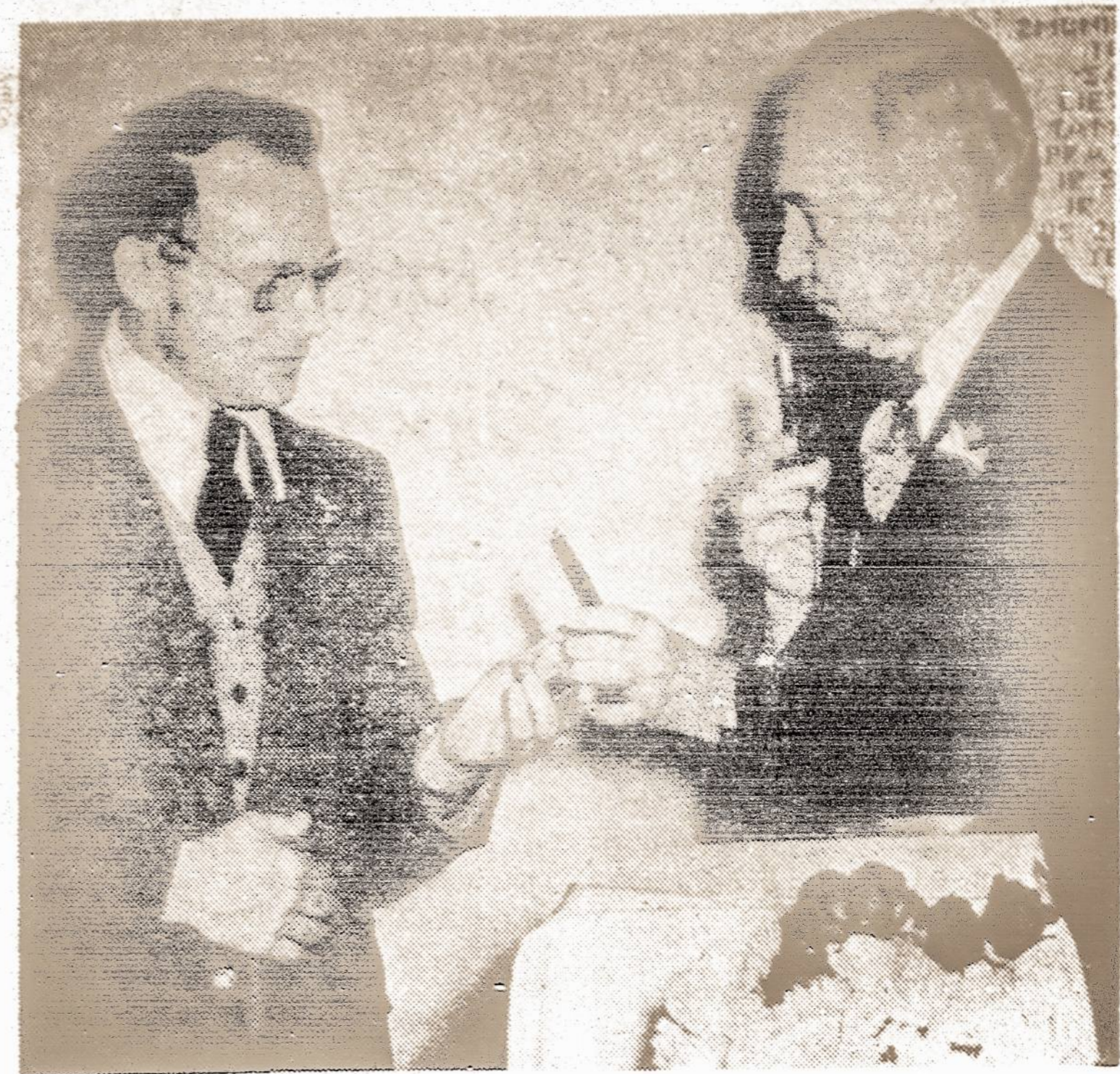
"The vote was — yeas 407, nays — 0, not voting 27 New Hampshire's representatives James C. Cleveland and Norman D'Armours voted yea.

LITHUANIANS PARTICIPATE IN THE AMERICAN HERITAGE WEEK

Kent State University Trumbull Campus held its first annual American Heritage Week February 23 to 29. Some 30 groups from Northeastern Ohio and Western Pennsylvania participated in the one-week festival. This festival is very appropriate as we celebrate our nation's bicentennial.

Each day during the week special programs focusing on a particular culture were held in the Commons located in the Main Building of Trumbull Campus. Each program lasted approximately one hour.

These noon sessions will culminate with a full-fledged ethnic week end — Saturday, February 28 and Sunday, February 29. Featured these two days held food booths, display stands, and programs of

Gov. Meldrim Thomson presents a sterling New Hampshire bicentennial coin to Simas Kudirka, a former Lithuanian seaman, during a Lithuanian celebration at the Arts and Science Center.

Lithuania Day in Nashua

The main Lithuania Day speaker Feb. 29 at the Arts and Science Center was seaman Simas Kudirka who attracted international attention five years ago when he leaped from a Soviet fishing ship in Boston harbor onto the deck of U. S. Coast Guard cutter Vigilant to seek asylum. Due to tragic miscalculations he was returned to Russian authorities who sentenced him to ten years in a penal colony. Later it developed he was a U. S. citizen through his mother who was born in Brooklyn, N. Y. Through the intercession of Congress and the U. S. Government Kudirka was released and came to America with his mother, wife and two children.

Lithuania Day observances are a tradition among Nashua Lithuanians to commemorate the proclamation of independent Lithuania on Feb. 16, 1918, during World War I. A most impressive one was the 50th at Bishop Guertin auditorium under the direction of late Judge Leonard G. Velishka. The main speaker was

Governor of New Hampshire, John W. King.

The commemoration of Feb. 29 began with a Mass for Lithuania and its people at St. Casimir's, officiated by Rev. Raphael Sakalis, a Franciscan Father from Kennebunkport, Me. Kudirka and family were present.

The afternoon program at the Arts and Science Center started at 3 p. m. Simas Kudirka spoke in Lithuanian, and his words immediately translated into English by Mrs. Rimas Mironas of Philadelphia, Pa., as is done at the United Nations. The Ona Ivaskas group from Boston, dressed in national costumes, presented a selection of Lithuanian folk dances.

KAVALIAUSKAS . . .

From page 5

HUGH SCOTT
United States Senate

January 24, 1976

Dear Mr. and Mrs. Kavalasuskas:

My heartiest congratulations to you upon the occasion of your 50th wedding anniversary.

May I join with your family and friends in wishing you many more years of health and happiness together.

With every good wish,
Sincerely,

Hugh Scott
U. S. Senator

Dear Mr. and Mrs. Kavalasuskas:

I am very pleased to learn that you will be celebrating your 50th wedding anniversary on January 24.

Claire joins me in sending you our warmest congratulations and very best wishes on this special occasion.

Kind regards.

Sincerely,
Richard S. Schweiker
United States Senator

Connecticut lietuviai

NEW BRITAIN, CONN.

PAMINĖJO VASARIO 16-AJĄ

Vasario 15 d. ALTos skyrius ir L. B. apylinkė gražiai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

10:30 v. ryto Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčioje buvo pamaldos už kenčiančią ir rusų-komunistų kankinamą Lietuvą ir už žuvusius už jos laisvę. Šv. mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Jonas Rikteraitis.

Prieš mišias gražus jaunimo būrys, tautiniais rūbais, su Amerikos ir Lietuvos vėliavomis suėjo į bažnyčią ir sustojo prie grotelių. Mišiose lektorius buvo Boleslovas Semaška.

Ižangoje mišių Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras sugiedojo "Lietuviais esame mes gimę" (Zauerveino), vidury mišių — Neapleisk, Aukščiausias", o pabaigoje mišių — Amerikos ir Lietuvos himnus. Dirigavo jaunas muz., vargonininkas Robertas Kelly.

2 v. p. Šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko antroji minėjimo dalis: buvo ižanga, paskaita ir meninė programa. Šią dalį atidarė Juozas Raškys ryškia kalba Lietuvos Himno žodžiais ir Laisvės Varpo dūžiais: "Tas nevertas laisvės, kurs negina jos". . . Įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai bei "Apsaugok, Aukščiausias". Klebonas kun. Jonas Rikteraitis sukalbėjo maldą. Virginija Liudžiūtė perskaitė gubernatore Ella Grasso proklamaciją. Miesto mero vardu sveikino Aldermanas Lawrence Hermanowski. Dalyvavo ir ukrainų atstovas alderm. Walter Clebowicz.

Klebonas kun. Jonas Rikteraitis lietuviškai ir angliškai priminė, kad Lietuva švenčia ne tik 58-ąją sukaktį, bet ir 723-ąją sukaktį nuo Mindaugo laikų, kada 1250 metais jis apsikrikštijo, su savo žmona Morta, priimdamas krikštą iš Livonijos ordeno kunigo Kristijono, o 1253 m. Romos popiežius Inocentas 4-sis Suteikė Mindaugui Lietuvos karaliaus karūną.

Vėliau Lietuva, valdant Gediminui, Kęstučiui, Vytautui išaugo į galingą ir stiprią valstybę, kuriai priklausė Ukraina, ir Lietuvos valdovų klausė ir Maskva.

Deja, 1795 m. išaugusi Maskva

pavergė Lietuvą ir laikė ją okupuoti 120 metų, kol Lietuva savo vadų dėka ir savanorių krauju 1918 metu vasario 16 d. pasiskelbė nepriklausoma suverenine valstybe.

Pagrindinę kalbą pasakė dr. Alfonsas Liaukaitis. Pradžioje jis pažymėjo, kad ne paskaitą skaitys, o tik pasidalius mintimis apie buvusią laisvą ir dabar okupuotą — Lietuvą. Būdamas laisva, Lietuva kūrė, dirbo ir susilygino su senomis Europos valstybėmis.

Deja, rusai-komunistai, kurie jau 1919-20 m. Lietuvą norėjo pavergti, 1940 metais užgniaužė Lietuvos nepriklausomybę. Bet nė jokia valstybė valdoma smurtu ir jėga, neišliks, — pabrėžė prelegentas. Juo labiau, kad iš anapus geležinės uždangos ateina žinios apie laisvės troškimą. Dėl laisvės net yra ir susideginusių, kaip Kalanta ir kiti.

Prelegentas priminė ir šveicarą prof. Juozą Eretą, kuris liepia šaukti, liudyti apie rusų-komunistų lietuvių kankinimą, rusinimą.

Pagaliau prisiminė ir Karo Muziejų Kaune, darželį su nežinomo kareivio kapu, būrelį invalidų, kurie yra savo sveikatą paaukoję už Lietuvos laisvę; priminė ir Laisvės Varpą, kuris, rodos, ir šiandien gaudžia: "Tas nevertas laisvės, kuris negina jos". . .

Pabaigoje L. B. apylinkės pirmininkas Vincas Vilčinskis įteikė bibliotekos vedėjai knygą — žodynėlį.

Meninėje programoje dalyvavo "Ateities" grupė tautiniais šokiais. Berniukų grupė (uniformuoti) su lazdomis pašoka Nikitą. Paskui uniformuoti berniukai ir mergaitės pašoko Žiogelį ir vėdarą. Šokiams vadovavo Aldona Masiukevičienė; akordionu akompanavo Romas Butrimas.

Sekė dainos. Moterų choras, priariant gitaroms, padainavo: Kur Nemunėlis, Dauguva ir Stoviu aš parimus.

Vyrų choras padainavo: Gražinkit laisvę, Tėvynės Maršą ir Mūsų Kuopa. Gi mišrus choras padainavo: Maldą už tėvynę, Merguzėle, lelijėle, Oi, toli, toli ir Tėve mūsų. Visoms dainoms dirigavo muz. — vargonininkas Robertas Kelly.

Minėjimas baigtas Lietuvos Himnu.

Aukų salėje surinkta \$500.50.

Jonas Bernotas

Kanados, Londono, Ont. Liet. Taut. šokių Ansamblis "Baltija" III PLJ Kongreso atidarymo metu, teatre San Martia salėje atlieka programą.

P. Ozinsko nuotr.

VILIJOS KVARTETAS MINKŲ PARENGIME

Vilijos kvartetė iš New Jersey, kurio vadovu yra Liudas Stukas atvyksta į So. Bostoną kovo 28 dieną atlikti programą Minkų Radijo valandai paremti. Kvartetė vadovas dainininkas Liudas Stukas padainuos kelias dainas, jam akomponuos Saulius Cibas. Liudas Stukas yra žinomas Bostono visuomenei, kadangi jis yra dainavęs ne vieną kartą. Vilijos kvartetė atvyksta pirmą kartą ir sukelia susidomėjimą. Tame kvartetė yra buvusios Žibuoklės kvartetė dainininkės. Parengimą ruošia ir visą piniginę atsakomybę ima ant savęs Minkus ir jo žmona Minkienė, kurie išlaiko radiją jau 42 metus. Tai pirmas radijas, kuris lietuvių kalba skelbia per visą Naująją Angliją jau 42 metus. Radijas yra įdomus klausytis, ir kas jį klausosi žino, kad nėra lengva tiek metų jį išlaikyti, nes radijo šeimininkai niekad neprašo

aukų, ir šią našta neša tyliai. Jie ruošia parengimus, ir vienas jų bus kovo 28 dieną 3:30 val. p. p. Lietuvių Piliečių klube So. Bostone. Visi kviečiami skaitlingai atsilankyti, paremti ponų Minkų gražų darbą ir pirmą kartą išgirsti Vilijos moterų kvartetą.

KOSCIUŠKOS KELIAS

New Britain, Conn. lenkai organizacijose pradėjo raginti kitus reikauti valstijos ir miesto valdytojų, per New Britain miestą einantį 72-ąją kelią pavadinti lietuvių, kurį lenkai savinasi, Tado Kosciuškos vardu. Lietuviams verta prisidėti. Bet reikia taip pat valstijos ir miesto valdytojus informuoti ir pateikti iš istorinių dokumentų, kad Kosciuško buvo lietuvis.

Faustinas Švenčionis, Argentinos kariuomenės karininkas, neseniai pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziunas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYT. BELECKAS
Savininkas

Tel. EVergreen 2-6440

1883 MADISON STREET • BROOKLYN, N. Y. 11227

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-1800

BŪSIMOJI LIETUVIŲ KOLONIJA SUNNY HILLS FLORIDOJE

VYT. BELECKAS

Artimoje ateityje kuriasi lietuvių kolonija šiaurinėje Floridos dalyje. Neseniai matėme ilgą straipsnį Darbininke apie Sunny Hills vietovę, parašytą Jono Zubavičiaus. Aš norėčiau Vieniybės skaitytojus nors trumpai ir kondensuotai supažindinti su lietuvių grupe, kuri jau turi nusipirkusi nuosavybę ir kviečia kitus lietuvius, kurie žada vėliau keltis iš šiaurinės Amerikos dalies į šiltesnį ir sausesnį klimatą.

Šiuo metu yra sudarytas iš lietuvių žemės savininkų Sunny Hills, Fla., komitetas. New Yorką šiame komitete atstovauja: Vyt. Beleckas, Julia Čepukienė, Birutė Labutienė, kun. Ant. Račkauskas, Petras Šlapelis ir Henrikas Zitikas. New Jersey apylinkėi atstovauja: Marytė Balčiūnienė, Vincas Mamaitis, kun. Juoz. Pragulbickas, prof. Jokūbas Stukas, Julius Veblaitis ir Jonas Zubavičius.

Po ilgesnių tyrinėjimų apie Sunny Hills miesto kūrimąsi tenka paminėti keletą svarbesnių — pozityvių faktų:

1. Sunny Hills klimatas, atrodo, būtų lietuviams tinkamiausias iš visos Floridos, nes yra aukščiausioje vietoje (300 pėdų virš jūros lygio), ežerų aplinkoje ir be to neįveikiama Floridos drėgmės nei karščių. Vietovė randasi tik 35 mylios nuo Panama City ir garsiuoju golfo "Miracle strip" maudynių.

2. Miestas išplanuotas ateities gyventojų patogumui.

3. Floridos valstijoje nuosavybės mokesčiai vieni iš pigiausių visoje Amerikoje.

4. Kiekvienas sklypas turės išvestas gatves, vandenį, dujas, kanalizaciją, elektrą, etc.

5. Iš 20,000 akrų Sunny Hills plane palikta 5,000 akrų natūraliai gamtai, parkams, etc. Pažymėtina, kad miesto ribose randasi 11 ežerėlių. Vienas iš jų didžiausias (525 akrų dydžio) vadinamas "Gap Lake". Sunny Hills miesto plane, be

statybai sklypų, paskirta sekančiai: prekyboms 424 akrai, bažnyčioms 125 akrai, mokykloms 124 akrai, ligoninei bei medicinos centrui 30 akrų, parkams ir golfui 855 akrai.

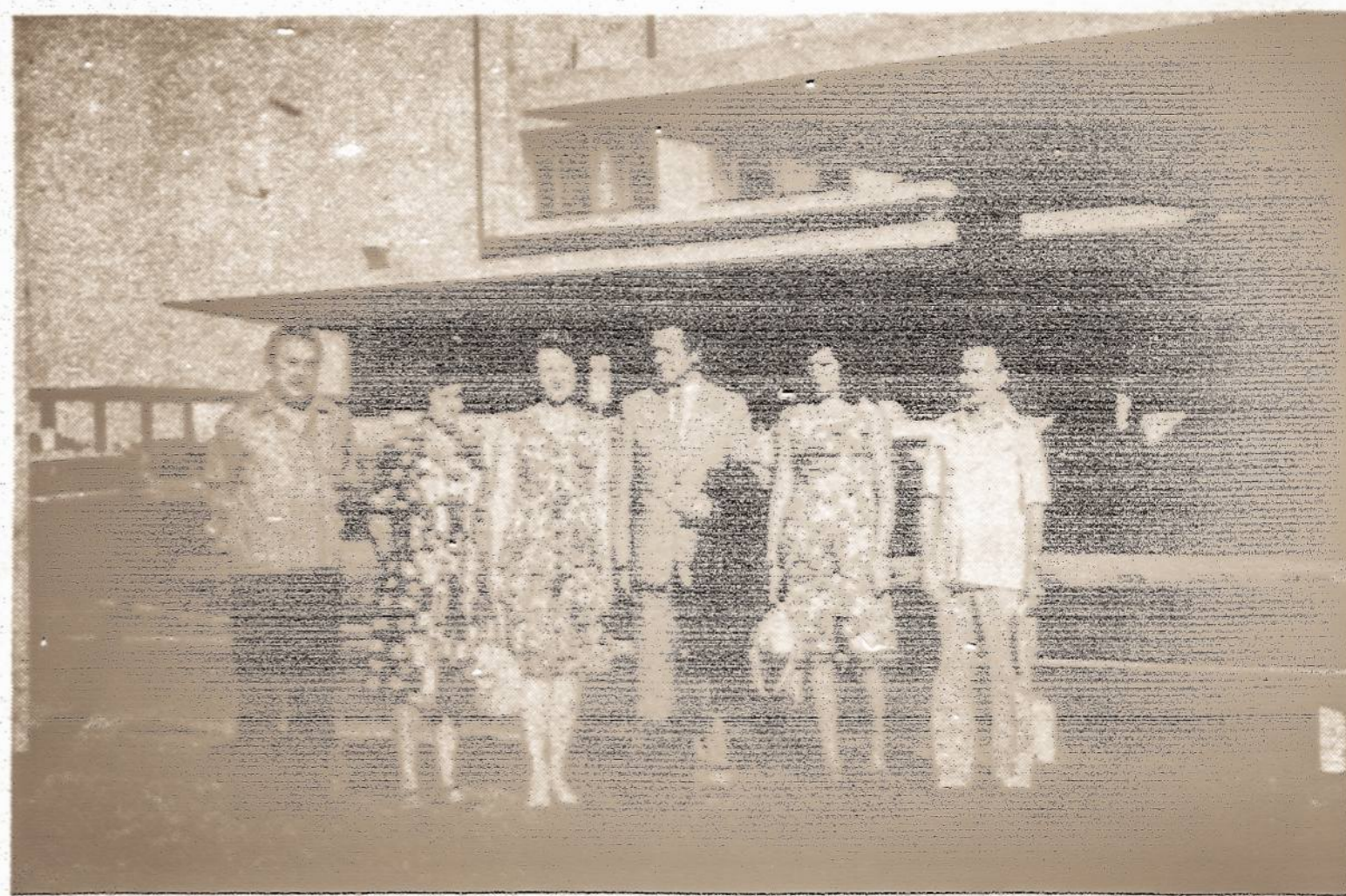
6. Sunny Hills buvo išplanuotas ir oficialiai pradėtas išparduoti 1971 m. birž. mėnesį, o dabar iš 35,000 sklypų jau išparduota 20,000. Jau pastatyta 200 namų, kat. bažnyčia, maisto krautuvė etc. Po sekančių penkių metų bus sunku Sunny Hills beatpažinti.

7. Šio miesto planavimą, išpardavimą bei statymą vykdo viena iš patikimiausių ir finansiniai stipriausių Floridos kompanijų t. y. **Deltona Corp.** Si kompanija jau yra išplanavusi ir pastačiusi sekančius 7-ius Floridos miestus: Deltona, Spring Hill, Citrus Springs, St. Augustine Shores, Marion Oaks, Marco Island ir Pine Ridge.

8. Pirkimas nuosavybės Sunny Hills nėra spekuliacinis. Nuosavybės pirkimas yra geras investavimas tiek sau ar vėliau parduoti — perleisti su pelnu. Kadangi pasirinkimas sklypų mažėja ir kainos kas pusę metų pakeliamos — patartina lietuviams, kurie įdomaujasi, kuo greičiau susipažinti su galimybėmis įsigyti nuosavybę lietuvių pasirinktų rajonų vietovėje. Dėl platesnių paaiškinimų prašome kreiptis į aukščiau minėtus komiteto narius arba skambinti New Jersey Jonui Zubavičiui 201-381-3198 ir New Yorke Vyt. Beleckui 212-382-6440.

Savaime aišku, jei Sunny Hills mieste apsigyvens didesnis lietuvių skaičius, tai nebus sunku turėti balsą miesto savivaldybėje bei turėti lietuviškus klubus, lietuviškas mišias net gal ir lietuvišką parapiją.

Phoenix, Arizona norintieji gauti daugiau žinių apie klimatą bei išikūrimo sąlygas gali rašyti: **D. Zakaras**, Century 21 Realty, 8528 N. 7 Str., Phoenix, Arizona 85020.

Inž. Bronius Verkauskas Ezeiza aerouoste išvykstant į JAV-Cleveland.

P. Ožinsko nuotr.

Knygos pristatymas

Moterų Vieniybės rengtas knygos "Fighters For Freedom" pristatymas Kultūros Židinys negalima teigti, kad buvo pasisekusiu, turint minty pačios knygos svarbumą.

Reikia pagirti Moterų Vieniybės iniciatyvą ir organizaciją. Reikia pagirti visus atvykusius svečius, kurie tikrai buvo pasišventėliai tokiam blogam ore iš namų išvykti ir per sniegą išsiropoti į kalną.

Už tai svečiai tikriausiai nesigailėjo, nes Moterų Vieniybės narės juos visus gražiai priėmė ir pavaišino lietuviško virimo meno maistu.

Knygos pristatymas tikrai buvo įdomus ir jaudinantis, ypač kai knygos autorius našlė kalbėjo.

Tik knygos leidėjai neapgalvojo ir neapskaičiavo. Atvyko jie tik su 30-čia knygų, kada publikos buvo triskart tiek. Visos knygos prieš pristatymą ištirpo. Buvo galima žymiai daugiau parduoti, ypač turint knygą rankose ir peršant ją daug lengviau parduoti, negu tik priimant užsakymą. Taip knygos neplatintos, ypač geros knygos. Ši knyga yra gera ir labai įdomiai skaitoma. Ši knyga ir panašios (Sibiro tremtinių) turi būti populia-

rinamos mūsų visų pastangom, nes ji yra kaip tas balsas šaukiantis tyrumose, prieš Lietuvos Golgotą.

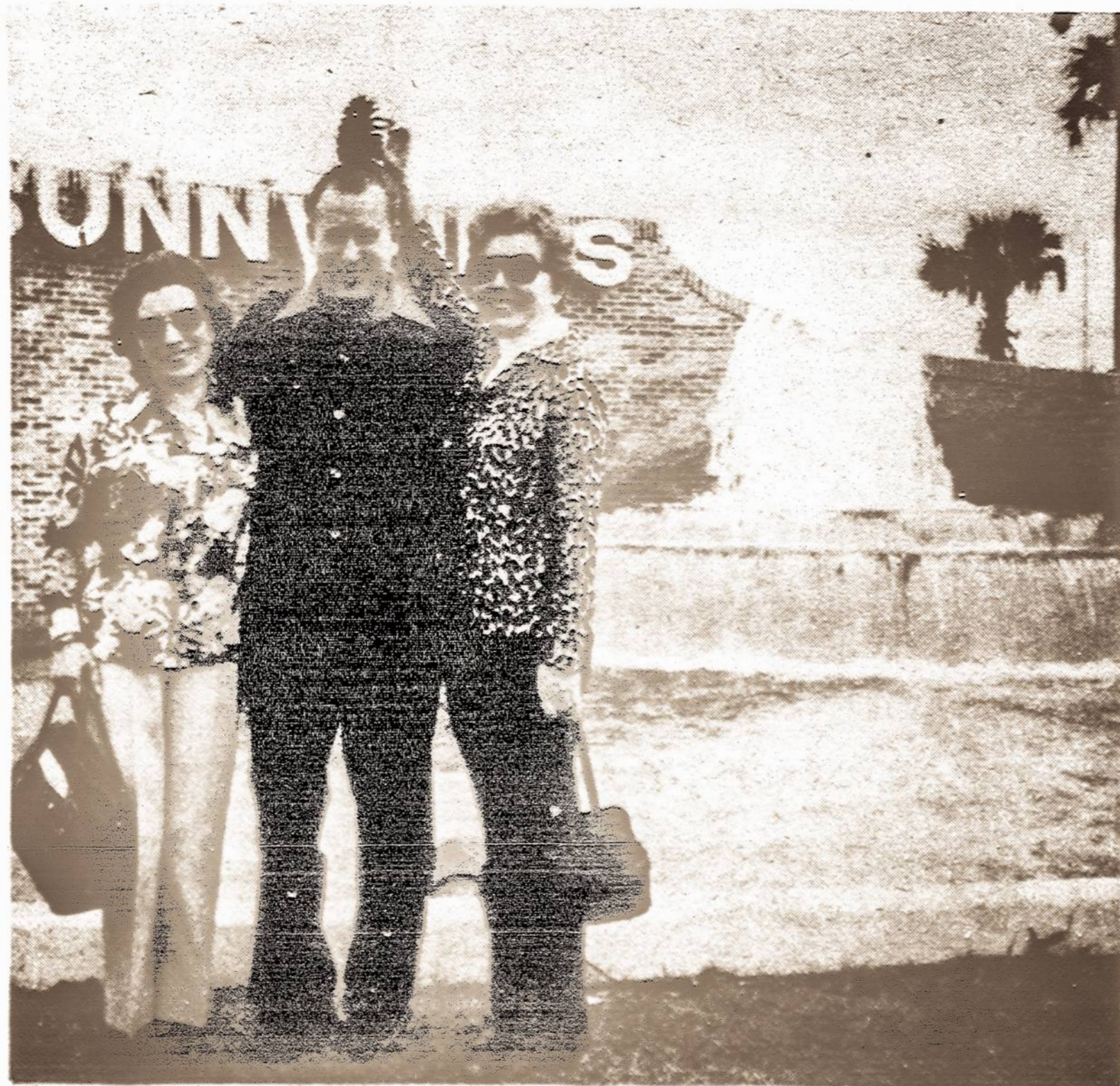
Būtų daug prisidėta prie knygos pristatymo, jeigu būtų paskaityta keletas šios knygos ištraukų, arba apibūdintas knygos turinys.

Šio rašinio autorius yra pastebėjęs, kad Kanados lietuviai tuojau suprato šios knygos vertę ir svarbą ir ją uoliai platina. Kas mum darytina, skaitytojas ras šio laikraščio angliškoje daly.

K. Mikna

ALTA praleido puikią progą

ALTA, neseniai rengdama Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą praleido puikią progą. Tiek daug žymių vietos valdžios amerikiečių buvo sukviesta: New Yorko valstijos gubernatoriaus pavaduotoja (lieutenant governor) Marie Ann Krupsak ir tokia kontroversinė figūra kaip kongreso Bella Abzug. Reikėjo dovana knygą **Fighters For Freedom** . . . su prašymu visos susirinkusios publikos vardu, kad jie visi rastų laiko šiai knygai perskaityti.

Prie Sunny Hills įvažiavimo vandens fontano stovi Valerija Zitikiene, Vytautas Beleckas ir Genovaitė Beleckienė.

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

ALICE'S FLOWER SHOP

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y.

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 835-4149.

CIA RASITE NUOŠIRDŲ LIETUVIŠKĄ PATARNAVIMĄ.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY • MUTUAL FUNDS • INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudus, federalinių ir valstybių [Income Tax] užpildymu, pirkimui piniginiu perlaidu [Money Orders] ir įvairiausiai kitais reikalais, — kreipkitės į

JOSEPH ANDRUŠIS

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, NY 11421

Bilietai parduodami visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

Telef. VI 7-4477

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Mokytojai Stefanija Sakalienė ir J. Maskoliūnas su grupe mokinių 1945 m. Silezijoje, Naumburg a. Queis miestelyje, kur jie buvo suorganizavę lietuvišką mokyklą.

Stefanijai Sakalienei prisiminti

Pernai gruodžio pabaigoje Chicagoje mirė Stefanija Sakalienė. Draugo sausio 22 d. laidoje pamačiau nekrologą, kurį parašė jos buvęs bendradarbis, taipgi mokytojas, žemaitis J. Maskoliūnas. Paskui atsiminiau, kad tai gi jiedu buvo tie du mokytojai, kuriuos ankstyvais 1945 m. teko aplankyti mažame Saksonijos miestelyje, Vokietijoje, kur mediniuose barakeliuose, vos tik spėję įsikurti po atvykimo iš Lietuvos, jiedu buvo suorganizavę ir gražiai vedė lietuvišką mokyklą.

Pavarčiusi savo archyvą, radau ne tik porą tos mokyklos grupės nuotraukų, bet ir reportažiuką, kuri, sugrįžusi į Berlyną, parašiau į tada Vokietijoje lietuviams leidžiamą laikraštį Lietuvai. Perskaičiau

jį dabar, ir man prieš akis iš naujo atsistojo tas miestelis ir... lietuviška mokykla, kurią tada pirmą sykį buvau mačiusi už Lietuvos ribų.

Pagalvojau apie Stefutę, ir man ji visados atrodė, ar ją būčiau mačiusi Augsburgėje ar Chicagoje, tokia pasiryžėlė lietuvi, kaip ir pirmą kartą ją mačiau tame mažutėje Saksonijos miestelyje. Dabar jos palaikai ilsisi Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje, o jos gaili ne tik jos vyras Juozas, dukra Joana (Nausėdienė) ir sūnus Pranas su šeimomis, bet ir didelis būrys lietuviško jaunimo, kuriam mokyti ir auklėti ji atidavė visas savo geriausias jėgas. Išsėkis ramybėje, Stefute.

Salomėja Narkeliūnaitė

ALDONA ERETAITĖ

Dramos aktorė Aldona Eretaitė-Lange, po sunkios ligos ir penkių operacijų, mirė vasario 12 d. Bielefelde, V. Vokietijoje. Ji buvo prof. Juozo ir Onos Eretų vyr. dukra, gimusi 1928 m. kovo 13 d. Kaune. Ten lankė šv. Kryžiaus seselių mokyklą, Šakiuose "Žiburio" gimnaziją.

1941 m. pavasarį su tėvais išvyko į Šveicariją. Vidurinį mokslą tęsė Bazelyje, paskui įstojo į Zuericho teatro dramos studiją, kur 1949 m. gavo aktorės diplomą. Pirmuosius sceninius žingsnius žengė 1949-51 m. Zuericho teatre. Persikėlus į V. Vokietiją, dirbo Mannheimo, Goettingeno, Kielio ir Bielefeldo dramos teatruose.

Sukūrė daug vertingų vaidmenų, jų tarpe Margaritą Goethe's "Fauste", nebylę Kotryną B. Brechto "Motušėj Kuraž", Joaną G. Hauptmanno "Žiurkėse", Mortą A. Camus "Nesusipratime". Ji dalyvavo ir emigracijos lietuvių kultūrinėje veikloje. 1964 m. XI-tojoje Europos lietuvių studijų savaitėje, minėjusioje K. Donelaičio 250 metų gimimo sukaktį, skaitė jo "Metų" ištraukas, o XV savaitę 1968 m. praturtino poezijos rečitaliu "Nuo Maironio iki Brazdžionio". Tais pačiais metais, pakartojo Chicagoje rečitalį kur jai teko būti III tautinių šokių šventės pranešėja.

Palaidota vasario 16 d. Bazelio kapinėse, Šveicarijoje, bendrame kape su 1954 m. mirusia motina Ona Jakaityte-Eretiene.

Vienybe, 1976 m. kovo 5 d.

VYTAUTAS PALAIMA

Vilniuje vasario 14 d. staiga mirė teatro dailininkas Vytautas Palaima, eidamas 65 savo amžiaus metus.

Vyt. Palaima Lietuvos meno mokyklą baigė 1931 m. Nuo to meto, kaip scenografas, dirbo Šiaulių, Klaipėdos, Kauno ir Vilniaus teatruose, apipavidalindamas apie 90 įvairių scenos veikalų. Jo dekoracijos pasižymėjo elegancija, stilingumu ir veikalo dvasios pažinimu.

Dail. Vyt. Palaima palaidotas vasario 17 d. Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Pokario metais V. Palaima šalia darbo teatre dėstė Vilniaus Dailės institute. Dirbo piešimo katedroje, vėliau — iki pat mirties — vadovavo teatro dekoracijų studijai, eidamas profesoriaus pareigas. Kurį laiką jis buvo instituto prorektorium mokymo ir mokslo reikalams, dekanu. Per keliasdešimt metų V. Palaima išugdė plejadą talentingų teatro dailininkų, kurie šiandien sėkmingai darbuojasi Lietuvos teatruose. Jis su dideliu atsivavimu perteikdavo studentams savo ilgametę patirtį ir teatro dailės žinias.

Dailininkas Vytautas Palaima aktyviai reišėsi ir tapyboje, ypač portreto žanre. Jo portretuose įtaigiai atsiskleidžia asmenų charakteringi bruožai. Be to, jis kūrė plakatus, iliustracijas, koncertinių kostiumų eskizus, apipavidalindavo šventinius renginius.

Mirė B. Jonušas

Vasario 12 d. Omaha, Nebraskoje, baigdamas 77-sius savo amžiaus metus, mirė kompoz. Bronius Jonušas.

Velionis 1919-20 m. mokėsi Rygos konservatorijoje, 1938-42 m. Kauno konservatorijoje baigė trompetės ir karo kapelmeisterių klases, studijavo kompoziciją.

1921 — 37 m. dirbo kapelmeisteriu Lietuvos kariuomenėje, 1937-44 m. vadovavo reprezentaciniam Lietuvos policijos dūdų orkestrui Kaune, dirbo Šalių Sąjungos orkestrų instruktorium

Velioni labiausiai išgarsino dainų motyvais sukurti lietuviški maršai, dažnos premijos maršų konkursuose, kuriuos mes girdime iš kiekvienos lietuvių radijo programos.

1958 m. jis išleido savo maršų plokštelę "Gaudžia trimitai", išrašytą Stuttgarte, V. Vokietijoje. Dalį jo palikimo sudaro ir chorams harmonizuotos lietuvių liaudies dainos.

1946-48 m. jam teko būti faktiniu steigėju bei vadovu "Dainavos" ansamblio. "Dainava", susijungusi su vadinamuoju "Tautiniu ansambliu", iš Hanau persikėlė į Chicago ir jau ruošiasi minėti veiklos 30 metų.

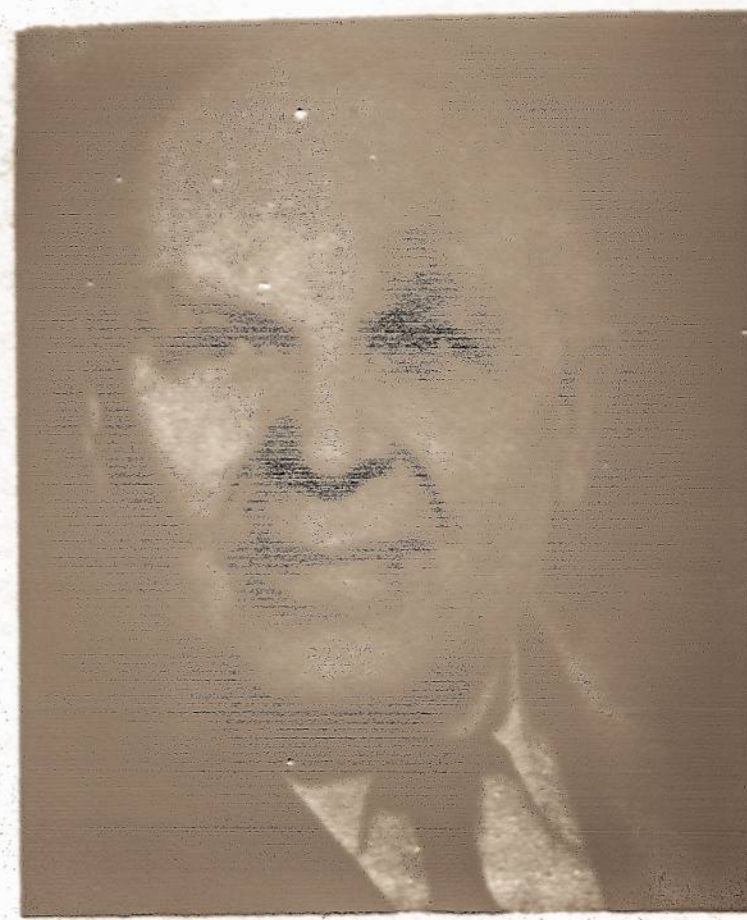
Stasys Kalvaitis

Vasario 25, Long Beach, California, širdies smūgio ištiktas, mirė

Muz. Stasys Kalvaitis

dideliame nuliūdime liko:

Žmona Marija, seserys Genė Kalvaitytė-Kickstein Vokietijoje, Alė Kalvaitytė ir jos vyras Simas Velbasiai Floridoje, brolis Antanas ir jo žmona Bronė Chicagoje, svainė Polė Kalvaitienė Bostone, brolio sūnus Ramūnas Kalvaitis ir jo šeima Bostone, pusbrolis Pranas ir jo žmona Anastazija Kalvaičiai, Amalija Kalvaitytė ir jos vyras Mykolas Jagučiai, Leono Kalvaičio šeima ir kiti giminės.

MIRĖ RAPOLAS SKIPITIS

Vasario 23 d. Chicagoje mirė žinomas teisininkas adv. Rapolas Skipitis, sulaukęs 89 metų amžiaus. Buvo gimęs 1887 sausio 31 Baukų kaime, Smilgių valsč., Panevėžio apskrityje.

Mokėsi Palangos ir Šiaulių gimnazijose, studijavo Maskvoje mediciną ir teisę 1909-1914 m.

Teisių mokslo diplomą gavo 1916 m. Lietuvoje buvo taikos teisėjas. Kauno apygardos teismo valstybės gynėjas, 1920-1922 m. vidaus reikalų ministras. 1932-1940 m. buvo advokatų tarybos narys, Draugijos užsienio lietuviams remti pirmininkas.

Užėjus bolševikams, 1940 pasitraukė iš Lietuvos ir 1946 atvyko į Chicago.

Velionis yra buvęs 1941-45 m. Berlyno lietuvių sąjungos pirmininkas, 1947-8 m. Chicagos lietuvių tremtinių draugijos pirmininkas, 1949-55 lietuvių teisininkų draugijos pirm., Vliko narys. Bendradarbiavo Lietuvos Žiniose, Aušrinėj, Drauge, Lietuvių Dienose ir kt.

Yra išvertęs Osorgino "Dėl ko kilo didysis Europos karas". Yra parašęs atsiminimų keturius toms, kurių du pirmieji jau išspausdinti. Palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse, Chicagoje.

L Aidotuvų Direktorai

Funeral Directors

Juozas Kavaliauskas

LICENSED PENNSYLVANIA AND NEW JERSEY

1601 S. SECOND STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DEwey 4-5136

M. P. Ballas Funeral Home

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

Joseph Garszva

UNDERTAKER AND EMBALMER

JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

Vienybės visas personalas persirgo tą nelemtą Australijos "flu". Tebeserga tik V. Tysliavienė, bet ir ji kasdien stiprėja ir greitu laiku, tikimasi, vėl bus darbinga.

Daiva Kezienė laimėjo Vydūno jaunimo fondo premiją už savo politinę veiklą amerikiečių tarpe. Atžymėjimas jai įteiktas Chicagoje vasario 29 d. Ten ji kalbėjo ir Chicagos akademikų skautų suruoštame Vasario 16 minėjime.

Kęstutis Miklas, BATUNO vykdomasis pirmininkas, ryšium su Vasario 16 minėjimu, kalbėjo dviejose kolonijose — Boston, Mass., ir Stamford, Conn.

Aušra Jurašienė, neseniai su vyru ir sūnum, atvykusi į Ameriką iš Vokietijos, kur ilgėliau gyveno po to, kai sovietinė valdžia leido jiems išvykti iš Lietuvos, nuo vasario 17 d. pradėjo dirbti Radio Liberty lietuviškame skyriuje. Jos raštinė New Yorke. Prieš tai trumpai tose pareigose dirbo Eglė Juodvalkytė, kuri dabar yra sugrįžusi į universitetą tęsti savo studijų.

Birutė Paprockienė jau ketvirtą savaitę gydosi namie, vyro dr. Vaclovo Paprocko priežiūroje. Ji sunkiai susižeidė beslidinėdama.

Kun. Kazimieras Pugevičius nuo kovo 1 d. pradėjo eiti Lietuvių religinės šalpos vedėjo pareigas. Jose ilgus metus buvo kun. Stasys Raila.

New Yorke moksleiviai ateitininkai New Yorke rengia studijų savaitę. Ji vyks balandžio 23-25.

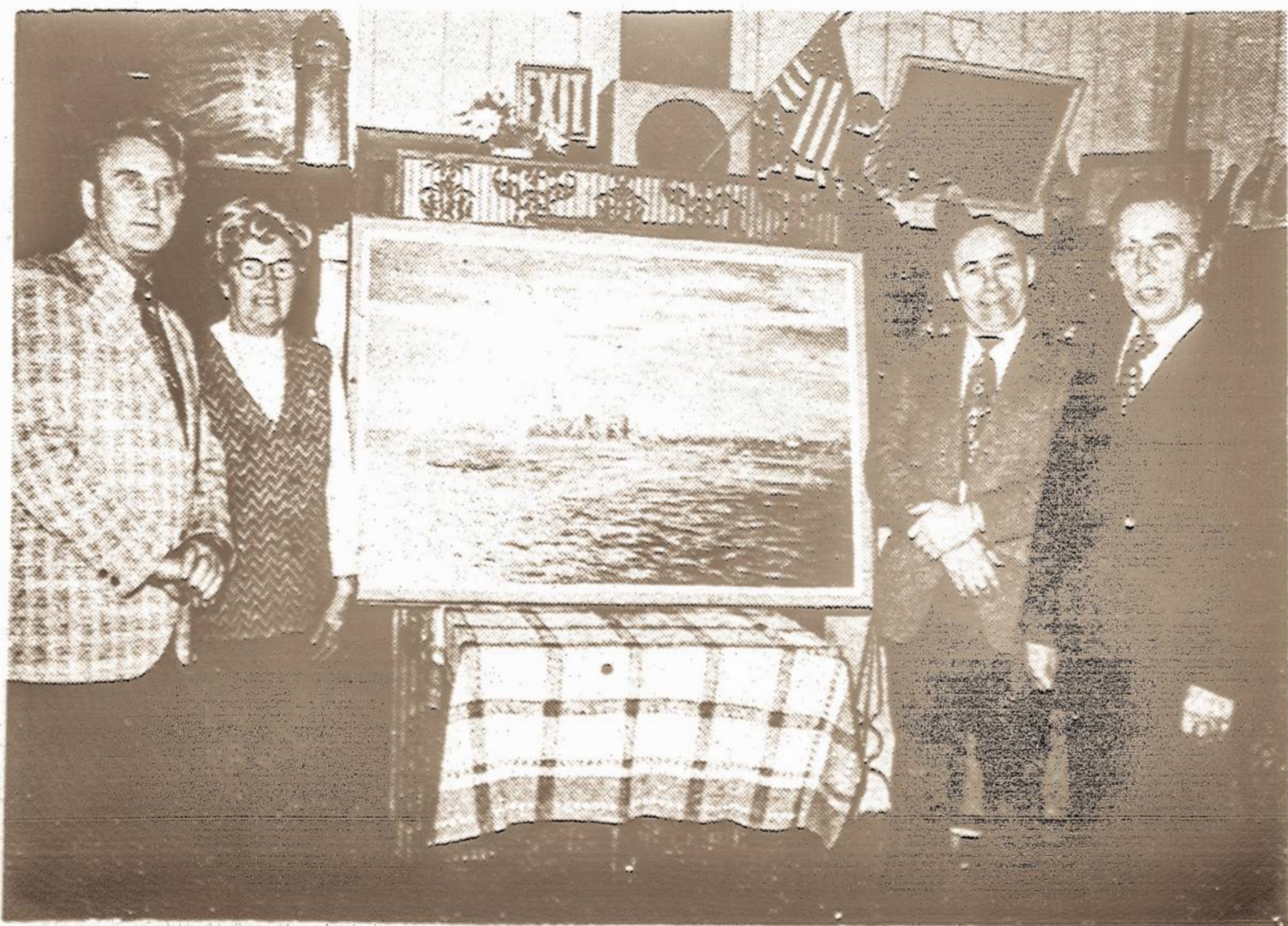
Maironio mokyklos mokiniai kovo 28 d. Kultūros židinyje vaidins Vytės Nemunėlio pasaką "Meškiuką Rudnosiuką". Dalyvaus daug mokinių. Bus dainų ir šokių. Veikaliuką režisuoja R. Česnavičienė ir V. Jankauskienė.

Elenos Juciūtės knyga "Pėdos mirties zonoje" tarp Amerikos lietuvių turi didelį pasisekimą. Dabar jau ruošiamas trečia knygos laida.

A. Reventas su šeima, anksčiau gyvenęs New Yorke apylinkėse, darbo reikalais išvyko į Ft. Worth, Texas, ir ten apsigyveno.

Vienybės skaitytoja Ona Jozėnienė vieno pobūvio metu kalbasi su Jungtinių Tautų Gen. sekretoriumi Kurt Waldheim.

Dail. Ant. Steliūgis [d.], neseniai atvykęs iš Venezuelos, LLD 7 Kuopos susirinkime narius supažindino su savo kūryba. Čia pat du nariai A. Šateika [k.] ir V. Sveikauskas išgijo vieną jo paveikslą — "Manhattanas nuo Staten Island". Su vyrais — Kuopos pirm. Br. Spūdienė.

Salomėjos Narkėliūnaitės nuotraukos

S.L.A. Pildomoji Taryba savo posėdžių metu, kurie tęsiasi nuo vasario 27 iki kovo 2 d. d. Iš kairės sėdi išdėtininkė Euphrosina Mikuziūtė, prezidentas Povilas Dargis, sekretorė Genovaitė Meikiūnienė. Stovi [iš kairės] Dr. Danielius Degėsys, išdo globėjos Josephine Miller, Christine Austin ir vice-prezidentas Alexandras Chaplikas. J. Valaičio nuotr.

Vasario 29 d. įvyko S.L.A. atremontuoto namo atidarymas. Dalyvavo apie 60 svečių ir S.L.A. narių. Nuotraukoje [iš kairės] J. Valaitis, Josephine Miller, Mamačienė, S.L.A. Pirm. P. Dargis, Nelie Bajorienė iš Pittston, Pa., E. Mikuziūtė, G. Meikiūnienė ir Ant. Diržys. S. Narkėliūnaitės nuotr.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktis New Yorke apylinkėse paminėta susitelkimo ir susimastymo dvasia. Pamoksluose buvo nurodomi lietuvių uždaviniai ir pareigos.

Apsireiškimo parapijos bažnyčioje susitelkė nemaža grupė lietuvių vasario 15 d., sekmadienį, 11 val. Kun. Pranas Raugalas ir ALTa kvietė visus dalyvauti minėjimo pamaldose. Buvo koncelebracinės mišios. Pamokslą pasakė kun. Viktoras Gidžiūnas. Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis tarė jautrų žodį, atkreipdamas visų dėmesį į sunkią dabartinę Lietuvos padėtį, ypač tikinčiųjų persekiojimą ir lietuviškumo naikinimą. Dalyvavo graži grupė jaunimo.

Didysis minėjimas buvo Kultūros židinyje.

Lituanistikos instituto prezidiumo trejų metų kadencijai pasibaigus, šimtas tikrųjų L. I. narių renka naują prezidiumą. Instituto pirm. J. Gimbutas rinkimų komisiją sudaryti pakvietė New Yorke gyvenančius narius: kun. dr. V. Gidžiūną, OFM, dr. Vl. Krivicką ir prof. Alg. Landsbergį. Nominacijų komisijos pirmininkas yra prof. dr. Domas Krivickas, Washington, D. C.

Lietuvių Rašytojų Sąjungos paskelbtas romano, dramos ir novelės konkursas vysk. M. Valančiaus gyvenimo bei veiklos tema baigiasi kovo 31 d. Ligi tos datos konkursui

skirti kūriniai siunšiami adresu: Vysk. M. Valančiaus konkursas; c/o Kultūros Židyns, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. Mecenatas dr. J. Lenktaitis yra parūpinęs tris premijas: \$1,000 — romanui, \$500 — dramai ir \$250 — novelei. Jas paskirs vertintojų komisija — dr. J. Girnius, H. Kačinskas, A. Staknienė, V. Volertas ir L. Žitkevičius.

Dr. M. Gimbutienė viešėjo Australijoje. Ji buvo pakviesta Plunksnos klubo. Skaitė paskaitą apie senovės lietuvių tikyba ir dievus.

Dr. Henrikas Lukaševičius, ilgesnį laiką gyvenęs Woodhaven, N. Y., vėliau Conn. valstijoje pasirinko gyventi St. Petersburg apylinkėse Floridoje kur daugiau lietuvių. Apsigyveno naujuose Town Shores apartamentuose Jamison Building (Apt. 603) 2960 59 St. So., Gulfport, Fla. 33708. Tuoj įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą.

Juozas Laimutis Zelenis, buvęs New Yorke gyventojas, Los Angeles, Cal., studijuojas CSU Northridge Radijo — TV-Fil departamente, yra pakviestas Associate producer pareigoms prie universiteto radijo stoties KCSN, planuojamos programos "Invisible Citizen". Šioje programoje bus svarstomi socialiniai bei ekonominiai invalido žmogaus reikalai. Laimutis yra gimęs invalidu, bet savo pasiryžimu ir stipria valia jis yra daug pasiekęs gyvenime.

Vienybe, 1976 m. kovo 5 d.